

ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံကို ဖွင့်ကြည့်ခြင်း(၁)

ဝိုင်းမင်းခိုး

အပေခိုကန်သမ္မတဌေးပွဲနှင့် ပတော်တသ သမ္မတများ
 ၂၀၀၉ ငြိမ်းချမ်းရေးနိဂမ္မိတု အပေခိုကန်အား ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းကြောင်းပေါ်တွန်းတင်ပေးလိုက်ခြင်းလော
 ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်စီးပွားရေးပညာရှင် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း
 ပြင်သစ်သမ္မတသစ် နစ်ကိုးလပ်စ်ဆာကိုဗီ
 ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်းဘယ်ကစ
 အပေခိုကန်-အီရန် တင်းဟဟူ နှုတ်ပြန်သောလား... ကျောင်းတော်ကရန်လေး
 အီရန်ဌေးကောက်ပွဲနှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးအနာဂတ်
 အီရန်ပထဝီနိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းနှင့် နှုတ်ပြန်သော
 တစ်ကျော့ပြန် လှုပ်ရှားလာသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းသမ္မတပွဲစဉ်များ
 NATO အဖွဲ့ကို ပံ့ပိုးခြင်းနှင့် လာသည့် SCO
 သီရိလင်္ကာခွဲထွက်ရေး တစ်လကျားတို နှိပ်ချုပ်တော့မည်လော
 ဂူအုပ်ကြွန်းလှုပ်ရှားမှုနှင့် အပေခိုကန်စစ်ရေး ချိန်ခွင်လျှာ အရွှေ့အပြောင်း
 အပေခိုကန်၏ အာရှအမြင်သစ်နှင့် ဂျပန်ပိုးသားလမ်းသစ် ပဟာဗျူဟာ
 ကွန်ဂိုကြေးနီမိုင်းများ သိကခေတ်သစ်အလူးစားသူများ
 ဟလက္ခဏာရလက်ကြားမှ ပင်လယ်စားပြုပြန်သော
 တစ်ကျော့ပြန်စစ်အေးခေတ် သို့မဟုတ် ရှေးရေးနံပါတ်ကိန်း
 ရှေးယူကရိန်း စာတင်ငွေစစ်ပွဲသည်...
 အာဇာနည်နေ့တိုး ခေတ်သစ်ရှေး ရှန်ဟိုင်း ပဟာအလှည့်အပြောင်း
 သို့မဟုတ်ပင်လယ်စားပြုတစ်ဦးနှင့် စကားပြောခြင်း

ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံတို ဖွင့်ကြည့်ခြင်း(၁)

စိုးမင်းခိုး

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချစ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ★ ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ★ နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ★ နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ★ ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- ★ နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး။
- ★ အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး။
- ★ နိုင်ငံသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ★ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- ★ စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြား စီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ★ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစံနစ် ပိပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- ★ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- ★ နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- ★ တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ မြင့်မားရေး။
- ★ အမျိုးဂုဏ် ဓာတ်ဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- ★ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- ★ တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည် မြင့်မားရေး။

ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံကို ဖွင့်ကြည့်ခြင်း

စိုးမင်းဦး

ကံ့ကော်ဝတ်ရည်စာပေ

အမှတ်-၂၂၊ မဟာဇေယျလမ်း၊
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း-၃၉၆၅၈၀

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာအုပ်ခွင့်ဖြင့်ဖြုတ်ချက်အမှတ်	-	၃၁၀၀၂၁၀၃၀၀
မျက်နှာပုံခွင့်ဖြင့်ဖြုတ်ချက်အမှတ်	-	၃၁၀၀၆၄၀၇၁၀
ပထမအကြိမ်	-	ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်။ ကံ့ကော်ဝတ်ရည်စာပေ
အုပ်ရေ	-	၅၀၀
မျက်နှာပုံဖိုနိုက်	-	Sky ပုံနှိပ်တိုက် အမှတ်-၁၉/B(1)၊ ၅၅-လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
အတွင်းဖိုနိုက်	-	စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက် အမှတ် (၁၄၇)၊ (၅၁) လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ထုတ်ဝေသူ	-	ဒေါ်မိုးကေခိုင်၊ ချိုတေးသံစာပေ ရွှေနံ့သာကျေးရွာ၊ ပုလဲမြို့-၃၊ မင်္ဂလာဒုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာပုံဒီဇိုင်း	-	ဝင်းမြင့်ဦး
ဖော်ပြ	-	၂၅၀၀ ကျပ်

၃၂၀၉

စိုးမင်းဦး
 ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံကို ဖွင့်ကြည့်ခြင်း-၁ / စိုးမင်းဦး။ - ရန်ကုန်။
 ချိုတေးသံစာပေ၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၀ ခုနှစ်။
 စာမျက်နှာ-၂၆၀၊ ၁၃x၂၀ စင်တီမီတာ။
 (၁) ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံကို ဖွင့်ကြည့်ခြင်း-၁

ဗာစိက

- ◆ စုဆောင်းတင်ပြသူ၏ အမှာ ၇
- ◆ ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း ၁၀
- ၁။ အမေရိကန်သမ္မတရွေးပွဲနှင့် မတော်တဆ သမ္မတများ ၁၁
- ၂။ ၂၀၀၉ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဘယ်ဆု အမေရိကန်အား
ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းကြောင်းပေါ် တွန်းတင်ပေးလိုက်ခြင်းလော ၁၈
- ၃။ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်သစ် စီးပွားရေးပညာရှင် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း ၃၃
- ၄။ ပြင်သစ်သမ္မတသစ် နစ်ကိုးလပ်စ် ဆာကိုဇီ ၄၅
- ၅။ ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်း ဘယ်ကစ ၅၅
- ၆။ အမေရိကန်-အီရန် တင်းမာမှု
မျှပြဿနာလား... ကျောင်းတော်က ရန်စလား... ၆၈
- ၇။ အီရန် ရွေးကောက်ပွဲ ပြဿနာနှင့်
နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး အနာဂတ် ၈၀
- ၈။ အီရန် ပထဝီနိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်းနှင့် မျှလက်နက်ပြဿနာ ၉၃
- ၉။ တစ်ကျော့ပြန် လှုပ်ရှားလာသည့် မြေထဲပင်လယ်သမဂ္ဂ ဖွဲ့စည်းရေး ၁၀၉
- ၁၀။ NATO အဖွဲ့ကို ပခုံးချင်းယှဉ်လာသည့် SCO ၁၁၈
- ၁၁။ သီရိလင်္ကာ ခွဲထွက်ရေး တမိလ်ကျားတို့ နိဂုံးချုပ်ကြတော့မည်လော ၁၃၂
- ၁၂။ ဂူအမ်ကျွန်း လှုပ်ရှားမှုနှင့်
အမေရိကန် စစ်ရေးချိန်ခွင်လျှာ အရွှေ့အပြောင်း ၁၄၄
- ၁၃။ အမေရိကန်၏ အာရှအမြင်သစ်နှင့်
ဂျပန်ပိုးသားလမ်းသစ် မဟာဗျူဟာ ၁၅၆
- ၁၄။ ကွန်ဂိုကြေးနီမိုင်းများဆီက ခေတ်သစ် အာလူးစားသူများ ၁၆၈
- ၁၅။ မာလက္ကာရေလက်ကြားမှ ပင်လယ်ဓားပြ ပြဿနာ ၁၈၁
- ၁၆။ တစ်ကျော့ပြန် စစ်အေးခေတ် သို့မဟုတ် ရုရှား ရေနံပါဝါဂိမ်း ၁၉၁
- ၁၇။ ရုရှား-ယူကရိန်း ဓာတ်ငွေ့စစ်ပွဲမှသည် ၂၀၅
- ၁၈။ အာဖဂန်၊ နေတိုး၊ ခေတ်သစ်ရုရှား၊ ရုန်ဟိုင်း
မဟာအလှည့်အပြောင်း ၂၂၂
- ၁၉။ ဆိုမာလီယာ ပင်လယ်ဓားပြတစ်ဦးနှင့် စကားပြောခြင်း ၂၄၇

စုဆောင်းတင်ပြသူ၏

အမှာ

နိုင်ငံတကာ ဖြစ်ရပ်များသည် အလွန်ရှုပ်ထွေးသည်ဟု အပေါ်ယံမြင်ကွင်းကို ကြည့်ပါက တွေးဆမိကြပါလိမ့်မည်။

သို့သော် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ နောက်ကွယ်၌ ဖုံးကွယ် တိမ်မြုပ်နေသော အကြောင်းအရာတို့သည် တန်းစီ၍ရှိနေတတ်ပါ၏။ အဓိကကျသော ရင်းမြစ်ကလည်း ရှိနေတတ်သည်။ အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ သင်ခန်းစာယူဖွယ် ဖြစ်ရပ်များကို သဘောပေါက်လာနိုင်ပါသည်။

အချို့သော ဖြစ်ရပ်သည် အလွန်ရှေးကျသော နောက်ခံသမိုင်း အကြောင်းအရာများနှင့် ဆက်စပ်နေတတ်သည်။

အချို့ဖြစ်ရပ်ကမူ ဒေသတစ်ခု၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူမှုဝန်းကျင်က အဓိက ဖြစ်နေတတ်သည်။

အချို့ဖြစ်ရပ်၌ ဒေသတစ်ခု တည်ရှိရာ ပထဝီ အနေအထားက မလွဲမသွေ မီးလောင်ရာ လေပင့်နေသည့်ပမာ ဖြစ်နေတတ်သည်။

အချို့သော ဖြစ်ရပ်က နိုင်ငံတော်တစ်ခုတည်း ကွက်ကာ သီးသန့်ကြည့်၍မရ။ အဆိုပါနိုင်ငံ၏ ဝန်းကျင်ဒေသတစ်ခုလုံး၏ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှ ဖြစ်ရပ်ကို သဘောပေါက်နိုင်သည်။

တစ်ချိန်က ဝါဒ၊ သဘောတရား၊ အယူအဆများ၊ ရှေ့တန်းတင်ခဲ့ကြသည့် ခေတ်ကာလ နောင်တစ်ချိန်၌ ဝါဒ သဘောတရားများကို ပြုပြင်ကာ မိမိတို့ဒေသ၊ မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် လျော်ညီသော မူတစ်ခု ချမှတ်၍ နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ရှေးရှုလာကြသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှု ဆိုသည်မှာ မိမိတစ်နိုင်ငံတည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေ၍ မရ။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ နိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် မိမိ၏ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများ သို့မဟုတ် မိမိနှင့် အစဉ်ထိတွေ့ မဆက်ဆံမဖြစ် ဆက်ဆံရမည့် နိုင်ငံများ ဖွံ့ဖြိုးလာမှသာ မိမိတို့နိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးမှုမှအစ အရာရာ၌ တည်ငြိမ်မှု ရှိလာမည်ကို သဘောပေါက်လာကြ၍ ဒေသတစ်ခုအတွင်း၌ပါ ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ရပ်များက အစီအရီ ပေါ်လာတတ်သည်။

နိုင်ငံတကာ ဖြစ်ရပ်များသည် သံကြိုးကွင်းဆက်ပမာ ချိတ်ဆက်နေသည့်အတွက် ကွင်းတစ်ခုကို ဆွဲလိုက်သည်နှင့် နောက်မှ တန်း၍ပါလာသည်ဟုလည်း တွေ့ကြရမည်။

နိုင်ငံတကာ ဖြစ်ရပ်များသည် ပုတီးကုံးတစ်ခုပမာ ပုတီးကုံးမှ ပုတီးတစ်လုံး ပြုတ်သွားသည်နှင့် ကျန်ပုတီးလုံးများသည် လွယ်လင့်တကူ ပြုတ်သွားမည့် အန္တရာယ်နှင့် နီးကပ်လာနေသည့် အခြေအနေ ဖြစ်၏။

ပုတီးကုံး၏ ပုတီးတစ်လုံးကို မိမိဟု သတ်မှတ်နိုင်သကဲ့သို့ မိမိနိုင်ငံဟု သတ်မှတ်၍လည်း ရ၏။ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စစ်ရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ဥပဒေ၊ ကျင့်ဝတ်ဟုလည်း သတ်မှတ်၍ ရပါ၏။

ပုတီးကုံးမှ ပုတီးတစ်လုံး ချို့ယွင်းလာသည်နှင့် ပြုပြင်ရန် ဝိုင်း၍ တိုက်တွန်းကြသည်။ အကူအညီပေးကြသည်။

နိုင်ငံတစ်ခု၏ ဖြစ်ရပ်ကို ကျန်နိုင်ငံများက စိတ်ဝင်တစား ဖြစ်ကြခြင်း၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းကြခြင်းမှာ ထို့ကြောင့်ပင် ဖြစ်၍ ကောင်းသည်ဟု ယူဆရပါ၏။

ဤစာစုပါ ဆောင်းပါးများကို ရေးသားသည့်အခါ တတ်စွမ်းသရွေ့ ရနိုင်သမျှသော အချက်အလက်များကို ရှာဖွေကာ စုစည်းတင်ပြခဲ့ပါသည်။

ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၏ ရုပ်ပုံကားချပ်သည် ဤဆောင်းပါးစာစုများ၌ ပြီးပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုလိုရင်း မဟုတ်ပါ။ အချိန်အခါနှင့် ရရှိသည့် စာမျက်နှာပေါ် မူတည်၍ ကြိုးပမ်းထားခြင်းဟုသာ ဝန်ခံပါ၏။

ဤစာစုပါ ဆောင်းပါးများသည် ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးအဖြစ် တွေ့ကြ
ရပါမည်။ အချို့သော ဆောင်းပါးများသည် သီးသန့်ဆန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏
အတ္ထုပ္ပတ္တိစာများအဖြစ်လည်း တွေ့ရပါမည်။

ခေတ်ကာလ၏ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခု၌ တစ်နည်းတစ်ဖုံ မိမိဘဝ
တစ်ခုလုံး စုံးစုံးနစ်မြုပ် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ဘဝဖြစ်စဉ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ထိုသူတို့၏ ဘဝသည် ရသဝတ္ထုတစ်ပုဒ်နှယ်။ ပုဂ္ဂလိကဘဝတစ်ခု
ဖြစ်သော်လည်း သူတို့၏ ဘဝသည် နိုင်ငံတကာဖြစ်ရပ် ဝန်းကျင်နှင့် ဆက်စပ်
နေပါ၏။ ထိုသူတို့ ဘဝကဲ့သို့ ဖြစ်ရပ်၊ အမျိုးကွဲ အသွင်ကွဲများ မည်မျှအထိ
များပြားမည်ကို ခန့်မှန်း၍ပင် မရနိုင်ပါ။

စာဖတ်သူများကိုယ်တိုင် သူတို့ကဲ့သို့ ဖြစ်ရပ်များ ကြုံဖူးကောင်း
ကြုံဖူးကြမည်။ အခြားပုံစံဖြင့်လည်း တွေ့ကြုံခဲ့ဖူးမည်။ မိမိတို့ ရင်ဆိုင်ရသည့်
ဖြစ်စဉ်နှင့် ချိန်ထိုးကြည့်နိုင်ရန် တင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့သော စာစုများသည် နိုင်ငံတကာ၌ ရှိနေသည်ကို စာဖတ်သူများ
ကို လက်ဆင့်ကမ်းသည့်အနေနှင့် ကြိုးပမ်းထားခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဤဆောင်းပါး စာစုပါ အကြောင်းအရာများသည် စာဖတ်သူများအနေ
နှင့် ဆက်လက်တွေးတောရန် အတွေးစ အစအနများ လက်ဆင့်ကမ်းခြင်းသာ
ဟု ဆိုပါရစေ။

ကျေးဇူးတင်ရှိခြင်း

ဤစာစုပါ ဆောင်းပါးများကို အပတ်စဉ် ဖော်ပြပေးခဲ့သော ဈေးကွက်ဂျာနယ်၊ စာရေးသူကို အကြံပေး ဆွေးနွေးကာ လိုအပ်သည့် အချက်အလက်များကို ကူညီရှာဖွေပေးခဲ့သည့်အပြင် တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ပေးခဲ့သည့် ဈေးကွက်ဂျာနယ် အယ်ဒီတာချုပ် ကျော်စိန်မင်းတို့ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာစုများကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ စုစည်း၍ စာအုပ် ဖြစ်လာစေရန် တိုက်တွန်း၍ ထုတ်ဝေပေးခဲ့သော ကံ့ကော်ဝတ်ရည်မှ ‘မဝိုင်း’နှင့် ‘မာန် (တောင်လုံးပြန်)’ တို့ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရပါမည်။ သူတို့နှစ်ဦးသာ ကူညီခြင်း မရှိပါက ဤစာစုစာအုပ်သည် စာဖတ်သူလက်ဝယ်သို့ ရောက်လာစရာ အကြောင်း မရှိပါ။

စုစည်းတင်ပြသူ
စိုးမင်းဦး

အမေရိကန်သမ္မတရွေးပွဲနှင့် မတော်တဆ သမ္မတများ

ဂျရယ်မို. (၁၉၇၄-၁၉၇၇)
သမ္မတရစ်ချတ်နစ်ဆင် နတ်ထွက်ခဲ့၍ သမ္မတ ဖြစ်လာသူ

လေးနှစ် တစ်ကြိမ် ကျင်းပမြဲ ဖြစ်သည့် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ ကို ၂၀၀၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့၌ ကျင်းပမည် ဖြစ်ရာ သီတင်းနှစ်ပတ် ပင် မလိုတော့ပေ။

အမေရိကန်သမ္မတ တစ်ဦးသည် ရွေးကောက်ပွဲ နှစ်ကြိမ်သာ ဝင် ရောက် အရွေးခံခွင့်ပြုထားသဖြင့် ယခုလက်ရှိ သမ္မတ ဂျော့ဘုရှ်သည် သမ္မတ အဖြစ်မှ အနားယူရတော့မည် ဖြစ်၏။ အမေရိကန် ပြည်သူများသည် ယခု ရွေးကောက်ပွဲ၌ သမ္မတသစ်တစ်ဦးကို ရွေးချယ်ပေးကြရတော့မည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ သမိုင်းတစ်လျှောက်၌ သမ္မတ ၄၃ ဦး တာဝန် ယူခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ ယခု ရွေးချယ်မည့် သမ္မတသည် ၄၄ ဦးမြောက် သမ္မတဟု ဆိုရပေမည်။ သို့သော် ပြည်သူများ၏ ဆန္ဒနှင့် ရွေးချယ်ပေးခဲ့သည့် သမ္မတ များကမူ ယခုအချိန်ထိ သမ္မတ ၄၂ ဦးသာ ရှိသေးသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၃၈ ယောက်မြောက် သမ္မတ ဖြစ်လာသည့် သမ္မတ ဂျရယ်ဖိုဒ်သည် ဒုတိယသမ္မတမှ သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့သူ ဖြစ်သည့်အပြင် ဒုတိယသမ္မတ အက်ဂဗျူး နုတ်ထွက်သွား၍ ဒုတိယ သမ္မတ ဖြစ်လာသူ ဖြစ်ပြန်ရာ တစ်ကြိမ် တစ်ခါမျှ ရွေးချယ်ခြင်း ခံခဲ့ရသူ မဟုတ်ခဲ့၍ ရွေးချယ်ခံ သမ္မတစာရင်း၌ ထည့်သွင်းထား ခြင်း မရှိပေ။

ပါတီကြီးနှစ်ခုနှင့် သမ္မတလောင်းများ

အမေရိကန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ အဓိကပါတီကြီး နှစ်ခု ဖြစ်သော ရီပတ်ဘလီကင်နှင့် ဒီမိုကရက်တစ်တို့၏ ပါတီညီလာခံများက သူတို့ပါတီ ကိုယ်စားပြု သမ္မတလောင်းများကို ရွေးချယ်ပေးကြလေ့ရှိသည်။

အဆိုပါ သမ္မတလောင်း နှစ်ဦးတို့က သူတို့ နှစ်သက်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး စီကို ဒုတိယသမ္မတလောင်းများအဖြစ် ထပ်မံ ရွေးချယ်ကြမြန်သည်။ ဆိုလို သည်မှာမိမိ သမ္မတ ဖြစ်လာပါက မိမိ၏ မူဝါဒကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ပေးနိုင်မည့်သူအား စိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဒုတိယသမ္မတလောင်းသည် သမ္မတကဲ့သို့ အရေးပါသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဒုတိယသမ္မတ ဆိုသူများသည် အမေရိကန်သမ္မတဖြစ်စဉ် သမိုင်းတစ်လျှောက်၌ မတော်တဆ သမ္မတများ (Accidental Presidents) ဖြစ်လာဖူးသည့် သာဓကများ ရှိခဲ့သည်ဟု ယူဆ လာကြ၍ ဖြစ်၏။ ယင်းအချက်ကို USNWR မဂ္ဂဇင်းမှ ဆောင်းပါးရှင် Kenneth Walsh တင်ပြခဲ့သည်။

ဒုတိယ သမ္မတများ ဘဝမှ မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာဖူးသည့် အရေအတွက်မှာ သမ္မတ ၄၂ ဦးတွင် ၉ ဦး ရှိခဲ့၍ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းထက်ပင် ကျော်လွန်နေသည်ဟု ဆောင်းပါးရှင်က ထောက်ပြထားသည်။

ထို့ကြောင့် ဒုတိယသမ္မတ ဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် မမျှော်လင့်သော အနေအထားတစ်ခု၌ သမ္မတ ဖြစ်လာမည့်သူဟုလည်း ယူဆနိုင်ပါ၏။

ဒုတိယသမ္မတလောင်းများ

ယခု ၂၀၀၈ ခုနှစ်၌ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် အမေရိကန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ လက်ရှိအာဏာရ ရီပတ်ဘလီကင်ပါတီမှ သမ္မတလောင်း ဂျွန်မက်ကီန်းသည် သူ၏ ဒုတိယသမ္မတလောင်းအဖြစ် အလာစကာပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆာရာပါလင်း (Serah Palin) ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယသမ္မတလောင်းအဖြစ် ပါလင်းကို ရွေးချယ်လိုက်သည်နှင့် မမျှော်လင့်သော မေးခွန်းများက ရုတ်ခြည်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရတော့၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပါလင်းသည် ပြည်နယ်တစ်ခု၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေသည်မှာ ၂ နှစ်ပင် မပြည့်တတ်သေး၍ ဖြစ်သည်။ ဤမျှ အတွေ့အကြုံ နုနယ်လွန်းလှသည့် အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးသည် အသက် ၇၂ နှစ်အရွယ် အဘိုးအို၊ တစ်ချိန်က တပ်မတော်သားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူ မက်ကီန်းနှင့် အတူတွဲ၍ လုပ်ငန်းစဉ်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်ပါမည်လား။ နောက်ဆုံး နှင့် အဓိကအကျဆုံး အချက်တစ်ခုမှာ မက်ကီန်းတွင် ကင်ဆာရောဂါ ရှိခဲ့သည့် ရာဇဝင်ကလည်း ရှိနေသည်။

အထက်ပါကဲ့သို့ ဖြစ်ရပ်များကြောင့် သမိုင်းကြောင်း၌ ဒုတိယသမ္မတ လောင်းများက သမ္မတ ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည့် သာဓကများကလည်း ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။

အမေရိကန်သမ္မတများထဲတွင် သမ္မတဖြစ်ပြီး ၃၅ ရက်အကြာ၌ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သူမှာ ၉ ယောက်မြောက် သမ္မတ ဝီလီယံဟယ်ရီဆင် ဖြစ်၏။ သမ္မတ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုပွဲအပြီး အအေးမိကာ နမိုးနီးယားရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ တကယ်တမ်း ပြောရလျှင် ဟယ်ရီဆင်သည် သမ္မတ တာဝန်ကို တရားဝင် မထမ်းဆောင်ရသေးဘဲ ကွယ်လွန်သွားခြင်းပင်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယသမ္မတ ဂျွန်တေလာက မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

သမ္မတ ဖြစ်ပြီး ၁၆ လအကြာ၌ ဖျားနာကာ ကွယ်လွန်သွားသည့် သမ္မတမှာ ၁၂ ယောက်မြောက် သမ္မတ ဇျောရီတေလာ ဖြစ်၏။ ဒုတိယသမ္မတ ဗီလာဒ်ဖီးမိုးက မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့၏။

သမ္မတ ဖြစ်ပြီး ၂ နှစ်ခန့်အကြာ၌ မကျန်းမမာ ဖြစ်ကာ ကွယ်လွန် သွားသူမှာ ၂၉ ယောက်မြောက် သမ္မတ ဝါရင်ဟာဒင် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယ သမ္မတ ကယ်လ်ဗင်ကူးလစ်က မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာ၏။

၁၉၄၅ ခုနှစ်၌
သမ္မတရစဗဲ ကွယ်လွန်သွား၍
ဒုတိယသမ္မတမှ သမ္မတဖြစ်လာသူ
ဟယ်ရီထရူးမင်း

၃၂ ယောက်မြောက် သမ္မတ ရစဗဲလ်သည် မကျန်းမာ၍ ကွယ်လွန်သွားရာ ဒုတိယသမ္မတ ထရူးမင်းက မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်ခဲ့သည်။

သမ္မတဘဝနှင့် မကျန်းမာ ဖြစ်၍ ကွယ်လွန်သွားသူ သမ္မတ ၄ ယောက် ရှိပါသည်။ တူ သမ္မတ တာဝန် ထမ်းဆောင်နေစဉ် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရ၍ ကွယ်လွန်သွားသူ သမ္မတ ၄ ဦး ရှိခဲ့သည်။ ဒုတိယ သမ္မတများ ဖြစ်သည့် အန်ဒရူးဂျွန်ဆင် ၁၇၊

ချက်စတာအာသာ ၂၁၊ သီအိုဒိုရစဗဲလ် ၂၆ နှင့် လန်ဒန်ဂျွန်ဆင် ၃၆ တို့သည် မတော်တဆ သမ္မတများ ဖြစ်လာကြသည်။

၃၈ ယောက်မြောက် သမ္မတ ဂျရယ်ဖိုးဒ်ကမူ ရှေးဦးစွာ ဒုတိယသမ္မတ အဖြစ် ခန့်ထားခံရပြီးနောက် သမ္မတနစ်ဆင် နုတ်ထွက်၍ နောက်တစ်ကြိမ် မတော်တဆ သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်၍ ရွေးချယ်ခြင်းမခံရဘဲ သမ္မတ ဖြစ်လာသူအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခြင်း ခံရသူ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာသူ ၉ ဦး ရှိသည်ဟု ဆောင်းပါးရှင်က ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

မတော်တဆ သမ္မတများ၏ ကြိုးပမ်းမှု

မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ရှေ့မှ သွားလေသူ သမ္မတကို ကျော်လွန် အောင်မြင်နိုင်သည့် အစွမ်းအစများ ရှိကြောင်းကို ပြသကြရသည်။ ယခု ဒုတိယသမ္မတလောင်း ပါလင်းသည် ယင်းသို့ စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အရည်အသွေး ရှိပါရဲ့လား။ သူမ၏ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အတွေ့အကြုံက ၂ နှစ်ပင် မပြည့်သေး၍ သမ္မတသစ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ဦးဆောင်နိုင်ပါလိမ့်မည်လား ဆိုသည့် မေးခွန်းများက ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။

သို့သော် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း၌ ကိုယ်ပိုင်အရည်အသွေးများ ရှိတတ်သည်။ ယင်းအရည်အသွေးကား အလွန်လည်း အရေးကြီးသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အရာရာကို လွယ်လင့်တကူနှင့် လျင်မြန်စွာ နားလည် သဘောပေါက်တတ်

ခြင်းဟူသည့် အရည်အချင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

ပမာအားဖြင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် သမ္မတဂျွန်အက်ဖ်ကနေဒီ လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခံရ၍ ဒုတိယသမ္မတ ဂျွန်ဆင်က သမ္မတတာဝန် ထမ်းဆောင်ရသည်။ ဂျွန်ဆင်သည် သမ္မတကနေဒီ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို အချိန်တိုတိုနှင့် လျင်မြန်စွာ သဘောပေါက် နားလည်ခဲ့သည်။

သို့သော် ဂျွန်ဆင်၌ ကျောထောက်နောက်ခံ သမိုင်းကြောင်းက ရှိ၏။ သူသည် လွှတ်တော်အမတ် ဖြစ်စဉ်က အင်အားကြီးသော လူများစု ခေါင်းဆောင် နေရာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သည်။ ဗီယက်နမ် စစ်ပွဲကိုလည်း တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဂျွန်ဆင်သည်ပင် ၁၉၆၈ ရွေးကောက်ပွဲ၌ လူကြိုက်မများသော သမ္မတဖြစ်လာခဲ့သည်။

မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာသူများသည် အချိန်တိုတိုအတွင်း သူ၏အစွမ်းအစကို ပြနိုင်စွမ်း ရှိရသည်။

မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာသူ ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို သုံးသပ်လေ့လာသူ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် Philip Abbott က- “မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာသူများသည် သမ္မတ တာဝန် စတင်ထမ်းဆောင်သည့် ကာလ၊ ပျားရည်ဆမ်းကာလ၌ သူတို့သည် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဖွယ်ရာများနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ သွားလေသူ သမ္မတအပေါ် ဝမ်းနည်းကြေကွဲနေသော ပြည်သူနှင့် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်က သူ့ကို ပူပေါင်းကူညီလာကြမည့် အချိန်ကာလအား အထိုက်အလျောက် သည်းခံစောင့်ဆိုင်းရသည်” ဟု ဆိုသည်။

ထို့ကြောင့် မတော်တဆ သမ္မတ ဖြစ်လာသူများသည် အချိန်ကာလတစ်ခု၌ အကျဉ်းသားဘဝသို့ ရောက်ကြရသည်ဟုလည်း Abbott က သုံးသပ်၏။

လင်ဒွန်ဂျွန်ဆင်
၁၉၆၃ ခုနှစ် သမ္မတဂျွန်အက်ဖ်ကနေဒီ
လုပ်ကြံခံရ၍ ဒုတိယသမ္မတမှ
သမ္မတတာဝန်ယူခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ယခု အမေရိကန် ပြည်သူများ တွေးဆမှု

ယခု သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ မဲဆန္ဒပေးမည့် ပြည်သူများအနေနှင့် အသေအချာ တွေးဆ ဆုံးဖြတ်ကြရမည့် ကိစ္စရပ်မှာ မက်ကိန်း၏ ဒုတိယသမ္မတ လောင်း ပါလင်း သို့မဟုတ် အိုဘားမား၏ ဒုတိယသမ္မတလောင်း ဂျိုးဘီဒင် တို့ နှစ်ယောက်မှ တစ်ယောက်သည် ထိုရာထူးတာဝန်နှင့် ထိုက်တန်မှု ရှိ မရှိ ဖြစ်သည်။

ပါလင်းသည် အရာရာကို အချိန်တိုတိုနှင့် လျင်မြန်စွာ နားလည် သဘောပေါက်နိုင်စွမ်း ရှိသူ၊ ခေါင်းဆောင်မှု အရည်အသွေး ရှိသူ၊ လူအများ ကို ဆွဲဆောင်နိုင်သူ၊ လူအများကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူဟု ဆိုကြသည်။

သို့သော် ပါလင်း၌ အဆိုပါ အရည်အချင်းသာမက ရှိရမည့် အရည် အသွေး တစ်ခုမှာ ပါလင်းသည် အချိန်နှင့် အခြေအနေကို တွက်ဆတတ်သူ ဖြစ်မည်လား။ သူ့၌ ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်း ရှိရဲ့လား။ နိုင်ငံနှင့် ပြည်သူများ၏ စိတ်နှလုံးကို ချိန်ဆတတ်သူလား။ အလွန်တိုတောင်းလှသည့် အလာစကာ ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး အတွေ့အကြုံဖြင့် ခေတ်သစ် အမေရိကန်နိုင်ငံကို ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်း ရှိပါမည်လော ဆိုသည့် မေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

သမ္မတလောင်း အိုဘားမား၏ ဒုတိယသမ္မတလောင်း ဂျိုးဘီဒင်က ကော့ မည်သို့ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနည်း။ ဘီဒင်သည် ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အတွင်း၌ နှစ် သုံးဆယ်ခန့် အကျဉ်းသားပမာ ထိုင်နေခဲ့သူ။ အမေရိကန်ပြည်သူများနှင့် အဆက်အဆံ မရှိသူ။ ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်က ပြင်ပ အမေရိကန်ပြည်သူများကို လက်ဆွဲ နှုတ်ဆက်ရမည် ဆိုပါက မည်သို့ နှုတ်ဆက်ရမည်နည်း။ သူသည် ရှေးရိုးဆန်ပြီး အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်သမား။ မိမိကိုယ်ကို သော့ခတ်နေခဲ့ သူ။ သူကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်က ပြည်သူနှင့် နိုင်ငံကို မည်သို့ ချဉ်းကပ်နိုင်ပါမည်နည်း။ အချိန်နှင့် အခြေအနေကို တွက်ဆတတ်သည့် အရည်အသွေး ရှိပါရဲ့လား။ စသည့် မေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် အများအပြားနှင့် မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုကို သဘော ပေါက် နားလည်သည့် အတွေ့အကြုံ ရှိပြီးသူများက ပြောကြသည်မှာ အဆုံး၌ ပြည်သူတွေက အဆုံးအဖြတ်ပေးမှာက ဘယ်သူက ဒုတိယသမ္မတလဲ ဆိုတာ မဟုတ်၊ ဘယ်သူက သမ္မတလဲ ဆိုတာပဲ ရွေးကြမှာပါဟု ဆိုသည်။

မည်သည့် ဒုတိယသမ္မတသည် နိုင်ငံအတွက် သင့်တော်ပါရဲ့လား
ဆိုသည့် အချက်သည် အဓိက မဟုတ်ဟု ဆိုကြသည်။

သို့သော် ကံအကြောင်း မသင့်သည့် အဖြစ်မျိုး၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်
ရာ ဖြစ်ရပ်မျိုးကား ရှိတတ်သည်ကို ပြည်သူအများက သဘောပေါက်
နားလည်ပြီး ဖြစ်နေသည့်အတွက် မေးရမည့် မေးခွန်းတစ်ခုကား ရှိနေပါသေး
သည်။

ဈေးကွက်ဂျာနယ်၊ ၃၀ အောက်တိုဘာလ ၂၀၀၈ ခုနှစ်

Source : By Keneth Walsh.USNWR

၂၀၀၉ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဘယ်ဆု အမေရိကန်အား ငြိမ်းချမ်းရေးလမ်းကြောင်းပေါ် တွန်းတင်ပေးလိုက်ခြင်းလော

၂၀၀၉ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဘယ်ဆုရင် ဘားရတ်အိုဘားမား

နှစ်စဉ် အောက်တိုဘာလ ပထမ သီတင်းပတ် ရက်များမှ စ၍ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး က အလေးထား ကြားနာသိရှိလိုသည့် နိုဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ စာရင်း ထွက်ပေါ်လာလေ့ရှိသည်။ ဓာတုဗေဒ၊ ရူပဗေဒ၊ ဆေးပညာ၊ စီးပွားရေး ပညာ စသည့် ဘာသာရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဆုချီးမြှင့်ခံရသူ မည်သူဖြစ်စေ၊ အငြင်းပွားသည့် မကျေနပ်သည့် အသံများ ထွက်ပေါ်လာလေ့ မရှိပေ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၏ ဖန်တီး၊ တီထွင်မှုများသည် လူသားတို့အတွက် အကျိုးရှိစေမည့် ရလဒ်များကို လက်တွေ့ ပြသနိုင်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သက်သေအထောက်အထား ခိုင်ခိုင် လုံလုံ ရှိသည်။ အထောက်အထား အားလုံးကလည်း အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်များကို သာ ရည်ညွှန်းနေသည်ကို တွေ့ကြရသည်။

သို့သော် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စာပေနိဒါန်းဆုများ ချီးမြှင့်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပတ်သက်၍မူ မကြာခဏ အငြင်းပွားသံများ အစီအရီ ထွက်ပေါ် လာတတ်၏။ ဆင်ခြေပေးရန် အကြောင်းများကလည်း ရှိနေတတ်သည်။ နိုင်ငံရေး အမြင် ကွဲပြားမှုက အဓိကမူလ အကြောင်းရင်းခံ ဖြစ်နေတတ်သည်။

နိဒါန်းဆု ချီးမြှင့်ခံရသည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိသွားသည့် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်စေ၊ ထိုသူတို့သည် နိဒါန်းဆု ရရှိရန် တမင် ရည်ရွယ်ကြိုးပမ်းခဲ့ ကြသူများ မဟုတ်ကြသည်က အသေအချာ ဖြစ်သည်။

ထိုသူများသည် ငွေကြေး၊ ဥစ္စာ၊ ရာထူး၊ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ အာဏာ စသည်များကို သူတို့ ပညာရပ်၊ သူတို့ စိတ်ဝင်စားသည့် လုပ်ငန်းနှင့် အလဲ အလှယ် လုံးဝမခံနိုင်သူများ ဖြစ်သည်။

သူတို့သည် ဘဝကို နှစ်၍ သူတို့ သုတေသန၊ သူတို့ လေ့လာမှုများ ဖြင့် အချိန်ကုန်နေသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ အတတ်ပညာဖြင့် ကုန်ထုတ် စီးပွားလုပ်ငန်းများ၌ ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ပါက နိဒါန်းဆုကြေးထက်မကသော ငွေကြေးပမာဏကို ရရှိမည်။ သုတေသနလုပ်ငန်းအချို့သည် ၁၀ နှစ်မှ အထက်၊ နှစ် ၃၀ အထိ ကြာတတ်၏။

ယခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဒါန်းဆု ချီးမြှင့်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အမေရိကန် သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမား ဖြစ်နေ၍ ယင်းသတင်း စတင်ကြားရသူ သာမန် ပြည်သူများ မဆိုထားနှင့် အမြင်ကျယ်ပါသည်ဟု ဆိုသော သတင်းသမားများ ပင် အံ့အားသင့်သွားခဲ့ကြသည်။ သူတို့က ယင်းသတင်းကြောင့် မှင်တက် အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ သတင်း စတင်ကြားချိန်တွင် အချို့ က ယုံပင် မယုံကြည်ကြ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သမ္မတအိုဘားမားသည် အလွန်နုနယ်လှ သည့် သမ္မတသက်တမ်းသာ ရှိသေးသည်။ သမ္မတ အမည်တပ်ခံရပြီးသည် နှင့် ရုတ်ခြည်းပင် သမ္မတ ဖြစ်လာသည် မဟုတ်။ အမည်ခံ သမ္မတသာ

ဖြစ်နေသေးသည်။ သမ္မတများ၏ တာဝန်၊ သမ္မတများ၏ သိသင့်သိထိုက်သည့် ကိစ္စရပ်များ၊ သမ္မတအနေနှင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာများ၏ နောက်ခံသမိုင်း ဖြစ်စဉ်များအတွက် ကြိုတင်သိထားရန် ပြင်ဆင်ရသည်။ လေ့လာရသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သမ္မတ၏ လုပ်ဆောင်မှု၊ ကိုယ်ပိုင် အမြင်အတွေးနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချနိုင်ရန် ကာလအတန်ကြာအထိ စောင့်ဆိုင်းရသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်၏။

ယခု သမ္မတအိုဘားမား၏ သမ္မတသက်တမ်းမှာ ၈ လပြည့်၍ ၉ လအတွင်း ဝင်ခါစသာ ရှိသေးသည်။ သူ၏ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ငြိမ်းချမ်းမှု ရရှိစေရေး အစီအစဉ် ဆိုသည်မှာ စကားလုံးများအဆင့်၌သာ ရှိသေးသည်။ သံတမန်နည်းဖြင့် ဆွေးနွေးမှု ဆိုသည်များကလည်း ယခုမှ အစပျိုးဆဲ အခြေအနေ၌သာ ရှိသေးသည်။ တိကျစွာဆိုရလျှင် သမ္မတအိုဘားမားသည် မည်သည့် ပြဿနာကိုမျှ လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ခွင့် မရသေးပေ။ ယင်းအချက်များသည် သမ္မတအိုဘားမားနှင့် ပတ်သက်၍ သာမန်လူများ၏ အမြင် ဖြစ်သည်။

သတင်းသမားများကမူ သာမန် ပြည်သူများထက် ပို၍ တိကျစွာ တွက်ချက် တွေးဆနိုင်သည်။ ဤသည်က သူတို့အလုပ် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နိုဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ရန်အတွက် အမည်စာရင်း တင်သွင်းရသည်။ စာရင်း သွင်းရန်မှာလည်း ကာလ ကန့်သတ်ချက် ရှိသည်။ ယင်းကာလ ကန့်သတ်ချက်နှင့် ဆက်စပ်ကြည့်သည့်အခါ ပိုအံ့အားသင့်စရာ ဖြစ်ရပြန်သည်။ နိုဘယ်ဆု အတွက် အမည်စာရင်း တင်သွင်းမှု၊ စာရင်းပိတ်သည့်နေ့နှင့် သမ္မတ အိုဘားမား၊ သမ္မတ တာဝန် စတင်ထမ်းဆောင်သည့် နေ့မှာ ၁၂ ရက်သာ ကွာသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သမ္မတ ဖြစ်ပြီး ၁၂ ရက် သက်တမ်းသာ ရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို နိုဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ရန် စာရင်းသွင်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်နေသည့်အတွက် သတင်းသမားများက ပိုအံ့အားသင့်စရာ ဖြစ်ကြရသည်။

နိုဘယ်ဆုပေးရန် စာရင်းတင်သွင်းရာတွင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ရှိပါသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် နိုဘယ်ဆု စာရင်း တင်သွင်း၍မရ။ နိုင်ငံတကာမှ အထင်ကရ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးက သူ့သဘောနှင့်သူ အဘယ်ကြောင့် နိုဘယ်ဆု တင်သွင်းရပါသည်ဟု အကြောင်းပြကာ အမည် တင်သွင်းရသည်။

အဆိုပါ အချက်ကို သတိပြုမိသည့် သတင်းသမားများ အံ့အားသင့်ကြရသည် ဆိုခြင်းမှာ လွန်သည်ဟု ဆို၍မရပေ။

အိုဘားမားအား နိဂါဇ်ဆု ချီးမြှင့်သည့် သတင်း ထွက်ပေါ်လာပြီး နောက် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ တစ်ခု၌ သတင်းသမားများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဂါဇ်ဆု ချီးမြှင့်သည့် ကော်မတီဝင်များ အချေအတင် စကားပြောခဲ့ကြရ သည်။

ကော်မတီဝင် ငါးဦးက အိုဘားမားအား အဘယ်ကြောင့် နိဂါဇ်ဆု ချီးမြှင့်ရသည် ဆိုသည့်ဘက်မှ ရပ်ကာ ခိုင်ခိုင်မာမာ ခုခံပြောဆိုကြသည်။ ကော်မတီအပေါ် ဝေဖန်သံများကလည်း မုန်တိုင်း ထန်ခဲ့ပါတော့၏။

အဖွဲ့ဝင် ငါးဦး ပါဝင်သည့် ကော်မတီက AP သတင်းဌာနကို ပြောရာ၌ ဆုချီးမြှင့်သည့် သတင်း ကြေညာလိုက်သည်နှင့် မကျေနပ်သည့် အံ့အားသင့်သည့် ဝေဖန်မှုအမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက်လာမည်ကို သူတို့ မျှော်လင့်ထား ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

အဖွဲ့ဝင် သုံးဦးကမူ အိုဘားမားသည် မည်သည့် ဆောင်ရွက်မှုမျှ ပြုလုပ်ခြင်း မရှိသေး ဆိုသည့် အယူအဆကို လုံးဝ ငြင်းဆိုကြသည်။ စတုတ္ထ အဖွဲ့ဝင်က ယင်းမေးခွန်းကို ဖြေဆိုရန် ငြင်းသည်။ ပဉ္စမမြောက် အဖွဲ့ဝင်က သုံးသပ်ချက် ပေးရန် တောင်းဆိုသည့်အခါ မဖြေဆိုခဲ့ပေ။ ဆုချီးမြှင့်သည့် ငါးဦးပါ ကော်မတီထဲ၌ပင် ယင်းသို့ သဘောထားများ ကွဲနေသည်မှာ သိသာ နေပါ၏။

သို့သော် ဆုရွေးချယ်ရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ Thorbjoern Jagland က AP သတင်းဌာနကို ရှင်းလင်းပြရာ၌ - “ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ရိုးရိုးလေးပဲ ငြင်းပယ်ချင်တာက သူ (အိုဘားမား) ဘာတစ်ခုမှ မလုပ်ရသေးဘူး ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကော်မတီအနေနဲ့က တော့ သူ လုပ်ခဲ့တာတွေအတွက် ဆုချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ဆိုသည်။

ဂျက်လန် ထုတ်ဖော်ပြော သည့် အချက်မှာ အိုဘားမားသည် အနောက်ကမ္ဘာနှင့် မွတ်ဆလင်

အနောက်ကမ္ဘာမှ အိုဘားမားနှင့် အာရပ်ကမ္ဘာမှ ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ

ဒုံးပျံလက်နက်တို့၏ စွမ်းပကား

ကမ္ဘာတို့အကြား ကွဲပြားခြားနားနေရသည့် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို ပပျောက်သွားစေရန် သူ၏ ကြိုးပမ်းနေမှုကြောင့်တစ်ကြောင်း၊ ယခင် သမ္မတဘုရား လက်ထက်၌ ချမှတ်ထားသော စီမံကိန်းတစ်ခု ဖြစ်သည့် အရှေ့ဥရောပဒေသ ခုံးခွင်းခုံး ကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းပေးနိုင်ခဲ့သည့်အကြောင်း ဆိုသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ ရှိသည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သည်။

“အဲဒီအချက်တွေ စုပေါင်းလိုက်ရင် ကမ္ဘာကြီး လုံခြုံသွားဖို့ အတွက် သူ ပံ့ပိုးပေးခဲ့တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က ပြောချင်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာပေါ်မှာ တင်းမာမှု ဆိုတာက ကျန်နေပါသေးတယ်”

ဟုလည်း ဂျက်လန်က တယ်လီဖုန်းမှတစ်ဆင့် ဖြေကြားခဲ့သည်။

သူက ဆက်လက်၍- “ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်များ အားလုံး နီးပါးက အိုဘားမား ဆုချီးမြှင့်ခံရတဲ့အပေါ်မှာ အကောင်းမြင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝေဖန်မှုတွေကတော့ အမျိုးမျိုး ပေါ်လာမှာပါပဲ။ သတင်း မီဒီယာတွေကနေတစ်ဆင့် ထွက်ပေါ်လာမယ့် အသံတွေ၊ အိုဘားမားရဲ့ နိုင်ငံရေး ပြိုင်ဘက်တွေဆီက ထွက်ပေါ်လာမယ့် မကျေနပ်မှုတွေက ရှိနေမှာပါ” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

သူက ၁၈၉၅ ခုနှစ်၌ နိုဘယ်ဆုများ ချီးမြှင့်ရန် တည်ထောင်ခဲ့သော ဆွီဒင်လူမျိုး လုပ်ငန်းရှင်နှင့် သိပ္ပံပညာရှင် အယ်ဖရက်နိုဘယ် (Alfred Nobel) ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော် ဖြေတဲ့ အဖြေက ဆုရွေးချယ်တဲ့ ကော်မတီရဲ့ ကိုယ်စားပဲ ဖြစ်ပြီး၊ ဆုချီးမြှင့်ခဲ့ရတာကလည်း ကော်မတီအဖွဲ့ဝင် အားလုံးရဲ့ တညီတညွတ်တည်း သဘောတူညီမှုနဲ့ ဆိုတာပါပဲ” ဟု ဖြည့်စွက် ပြောခဲ့၏။

AP သတင်းများ၏ အဆိုအရ နော်ဝေ ပါလီမန်လွှတ်တော် သည် နှစ်စဉ် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဒါန်းဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ရန်အတွက် ကော်မတီဖွဲ့ရန် လွှတ်တော် အမတ်များကို ဆန်ခါတင် ရွေးချယ်လေ့ ရှိသည်။ ယခုနှစ် ရွေးချယ်ခံရသည့် လွှတ်တော်အမတ်များသည် လက်ဝဲယိမ်းအမတ်များ ဖြစ်နေသည်။ ယင်းအဖွဲ့ဝင် များက အိုဘားမား၏ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးက ပူးပေါင်းကြပါ ရန် တောင်းဆိုမှုကိုလည်း သဘောကျခဲ့ကြသည်။ နျူးလက်နက်များ လျှော့ချ ရန် အိုဘားမားက ကတိဝန်ခံစကား ပြောခဲ့မှုကိုလည်း နှစ်ခြိုက်ခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်နှင့် မွတ်ဆလင်ကမ္ဘာတို့ကြား ဖြစ်ပေါ်နေသော ပဋိပက္ခ လျော့ပါး စေရန် ကြိုးပမ်းခြင်းကိုလည်း အားပေးလိုသည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၌ စွမ်းစွမ်းတမံ ပါဝင်နေမှုကို ထောက်ခံလို၍ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ချသည်။

အံ့အားသင့်စရာ၊ မယုံနိုင်စရာ အချက်

နှစ်စဉ် နိဒါန်းဆိုင်ရာကို စောင့်ကြည့်နေသူများသည် နိဒါန်းဆိုင်ရာ ချီးမြှင့် မည့် ရာသီကာလ အထူးသဖြင့် တစ်လ အကြို စက်တင်ဘာလကတည်းက ဆုချီးမြှင့်မည့် သတင်းများကို နားစွင့်ထားလေ့ ရှိကြသည်။

ထင်ကြေးပေးသည့် သတင်းဆောင်းပါးများပင် ရေးသား ဖော်ပြကြ သည်။ ယခုနှစ်၌ အိုဘားမား ငြိမ်းချမ်းရေး နိဒါန်းဆိုင်ရာ ရသည့်အခါ သတင်း ကြားရသူတိုင်းအတွက် မှင်တက်အံ့အားသင့်သွားကြသည်။ အိုဘားမားကို ဆုရမည်ဟု မည်သူကမှ မျှော်လင့်မထားကြပေ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းကျိန်ကာ အမေရိကန်သမ္မတ တာဝန် စတင်ထမ်းဆောင်သူ အိုဘားမားနှင့် နိဒါန်းဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ရန် အမည်စာရင်းတင်ရမည့် နောက်ဆုံးရက်မှာ ဖေဖော်ဝါရီ လ ၁ ရက်နေ့ ဖြစ်၍ အိုဘားမားသည် သမ္မတ တာဝန်ကို ၁၂ ရက်သာ ထမ်းဆောင်ရသေး၍ ဖြစ်၏။ ယင်းအချက်သည် အလွန်အလေးထား စဉ်းစားရ မည့် အချက်တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။

အိုဘားမားကို ဆုချီးမြှင့်သည့် သတင်းသည် အိုဘားမား၏ ဆန့်ကျင် ဘက် ရီပတ်ဘလီကင်ပါတီဝင်များသာမက သူ၏ ပါတီဖြစ်သော ဒီမိုကရက် ပါတီဝင် အချို့ကပင် မေးခွန်းများ ထုတ်လာခဲ့ကြသည်။ သမ္မတသည် မည်သည့်

အရာများ လုပ်ခဲ့၍ ယခုကဲ့သို့ ဂုဏ်ပြုခံရသည့် ဆုကြေး US\$ ၁.၄ သိန်းကို ရရှိခဲ့သနည်းဟူသော မေးခွန်း ဖြစ်ခဲ့၏။

ရိပ်တဘလီကင်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ မိုက်ကယ်စတီး Michael Steele က အိုဘားမား ဆုချီးမြှင့်ခံရသည့် သတင်း ကြားသည်နှင့် “အခုလို ဂုဏ်ပြုခံရတာဟာ အဓိပ္ပာယ်မရှိလိုက်တာ၊ ဒီလောက် လေးစားစရာ ဆုချီးမြှင့်မှုမျိုး ဘယ်လို ရလာသလဲ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

New York Time သတင်းစာကြီးမှ ထင်ရှားသော ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် Thomas Friedman က- “ဘာတစ်ခုမှ မလုပ်ရသေးဘူး၊ အခုလို ဆုမျိုးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ရမယ့် စာရင်းမှာတောင် မထည့်သင့်သေးတဲ့ အချိန်” ဟု ဆိုသည်။

ထိုသို့ ဝေဖန်မှု သတင်းများ အစီအရီ ထွက်ပေါ်နေချိန်၌ သမ္မတ အိုဘားမားထံမှ အလွန်ရိုးသားသည့် တုံ့ပြန်စကား ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

“ကျွန်တော် ရှင်းရှင်းပဲ ပြောပါရစေ။ ဒီနိုဘယ်ဆု ပေးခံရခြင်းဟာ ကျွန်တော့် လုပ်ဆောင်မှုတွေအပေါ် အသိအမှတ်ပြုတယ်လို့ ကျွန်တော် မထင်ထားပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံတကာမှာ နေထိုင်တဲ့ ပြည်သူတွေအားလုံး ကိုယ်စား အမေရိကန်နိုင်ငံ ဦးစီးဆောင်ရွက်ဖို့ ထောက်ခံ တွန်းအားပေးလိုက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်လို့ပဲ ယူဆပါတယ်။ ရိုးရိုးသားသား ပြောရရင် ဒီဆုနဲ့ ဂုဏ်ပြုခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေနဲ့အတူ ကျွန်တော့်ကို တစ်တန်းတည်း သတ်မှတ်တာကိုတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ထိုက်တန်တဲ့ လူလို့ မထင်မှတ်ပါဘူး”

ဆိုသည့် စကားကို သမ္မတအိုဘားမားသည် အိမ်ဖြူတော်ဆီပန်းခြံတွင် သတင်းသမားများနှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြောခဲ့သည်။

နိုဘယ်ဆု ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ Inger-Marie Ytterhorn က သူ တွေ့မြင်ရသည်မှာ သမ္မတသည် ဆုရသည့် သတင်း ကြား၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ဟန် မတူဟု ဆိုသည်။

“ကျွန်မ သူ့မျက်နှာကို တိထိဖန်သားပေါ်မှာ တွေ့လိုက်တဲ့အခါမှာ သဘောပေါက်သွားတယ်။ ဆုကိုတော့ သူ လက်ခံတယ်။ နော်ဆေနိုင်ငံကိုလည်း လာပြီး ဆုယူမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီထက် ထူးခြားတဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ရှိပုံမပေါ်ဘူး” ဟု AP သတင်းသမားကို ပြောပြသည်။

mgjoe.com

SAMPLE BOOK

ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ခံရသည့် ထင်ရှားကျော်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ များစွာ ရှိပါ၏။ ပမာအားဖြင့် မာတင်လူသာကင်း၊ မာသာ ထရီဇာနှင့် နယ်လ်ဆင်မန်ဒဲလားတို့ ဖြစ်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆု ရရှိခြင်းကြောင့် ဝေဖန်ခံရသူများမှာ ကွယ်လွန် သူ ပါလက်စတိုင်း ခေါင်းဆောင် ယာဆာအာရာဖတ်နှင့် ယခင် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဟင်နရီကစ်ဆင်းဂျားတို့ ဖြစ်သည်။

ယင်းဆု ချီးမြှင့်ခဲ့၍ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ကမ္ဘာကြီးအတွက် လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုတက်ကြွစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ပမာအားဖြင့် ဌာတီ မာလာမှ ရိုဂိုဘာတာမန်ချူး Rigoberta Menchu နှင့် ကင်ညာနိုင်ငံမှ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးသမား ဝမ်ဂါရီမာဆိုင်း Wangari Maathai တို့ ဖြစ်၏။

၉ နှစ်တာကြာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ကော်မတီ၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ ဖူးသည့် Ytterhorn က “ကျွန်မတို့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ချီးမြှင့်တဲ့အခါတိုင်း အငြင်းအခုံ ဖြစ်ခဲ့ကြတာကတော့ ထုံးစံလိုလို ဖြစ်နေပါပြီ” ဟု သူ့အတွေ့ အကြုံကို ပြောပြခဲ့သည်။

ဆု ရွေးချယ်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဂျက်လန်က ပြောရာ၌ နိဘယ်ဆု ပေးလိုက်ခြင်းအားဖြင့် သမ္မတ အိုဘားမား၏ ပြည်တွင်းရေး ကိစ္စရပ်များ ထိခိုက်မည်ဟု သူမ ထင်ကြောင်း။ သို့သော် သူ့ကော်မတီအနေနှင့် ဆုချီးမြှင့်ရာ တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ မူဝါဒနှင့် ပြည်တွင်းရေးကိစ္စများကို ထည့်သွင်း မစဉ်းစားခဲ့ကြောင်း ဖြည့်စွက်ပြောခဲ့သည်။

ဂျက်လန်က- “ကျွန်တော်ဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိပ်ကျွမ်းကျွမ်းဝင်ဝင် မရှိပါဘူး။ သူတို့ နိုင်ငံရေးကိုလည်း ဝင်ရောက်စွက်ဖက် လိုစိတ် မရှိပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ကော်မတီက လုံးဝ ကို သီးခြားဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ ကော်မတီ ဖြစ်နေလို့ပါ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘယ်နိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စကိုမှ အလေးထား ကြည့်ရှုလေ့ မရှိပါဘူး” ဟု ဆိုသည်။

ယခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆု ဆန်ခါတင် ပါဝင်သူများ

၂၀၀၉ ခုနှစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆု စာရင်း တင်သွင်းခံရ သူ ၂၀၅ ဦး ရှိသည်။ နိုင်ငံစုံ၊ ဒေသစုံမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သည်။

mgjoe.com

ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသူ မော်ဂန်ရှန်ဂရိုင်း (Morgan Tsvangira)၊ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှ လွတ်တော် အမတ် ပီဒါးကော်ဒိုးဘား (Piedad Codoba) နှင့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ဟူဇီး (Hu Jia) တို့ ပါဝင်သည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဆုပေးရန် နောက်ဆုံးအဆင့် အထိ ရောက်ခဲ့ပြီး ဆုရမည်ဟု တစ်ပြေးနေခဲ့ရသူများ ဖြစ်သည်ဟု နော်ဝေ အမျိုးသားသတင်းဌာန NRK က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ပြင်သစ်၊ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှ နိုင်ငံရေးသမား အင်းဂရစ်ဘာတင်ကုတ် (Ingrid Betancourt) နှင့် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံမှ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူ ဆီမီးဆာမာ (Simi Samar) တို့လည်း နောက်ဆုံး ဆန်ခါတင်၌ ပါလာသူများ ဖြစ်သည်။ ယင်းအမည်များကို ငြိမ်းချမ်းရေးဆု မကြေညာမီ တစ်နာရီခန့်အလို၌ NRK သတင်းဌာနက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ဆုရွေးချယ်ရေးကော်မတီ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်သော် လည်း မဲပေးခွင့် မရှိသူ ဂီယာလန်ဒက်တက် (Geir Lundestad) က AP သတင်းဌာနကို ဆုမပေးမီ တစ်ရက်က ကြိုပြောရာ၌- “ကျုပ်တို့ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းဖို့ လိုအပ်တဲ့ အချက်အလက် မှန်သမျှ ဆွေးနွေးပွဲမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစား ခဲ့ကြတယ်” ဟု ပြောခဲ့သည်။

တရုတ်နိုင်ငံမှ Hu သည် ယခင်နှစ်ကတည်းက ဆုချီးမြှင့်ခံရမည့် စာရင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဖင်လန်နိုင်ငံ သမ္မတဟောင်း မာသီအတီဆာရီ ဆုချီးမြှင့်ခံရသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရန် ဆယ်စုနှစ်များ ကြာသည်အထိ ကြားဝင်ဖျန်ဖြေ စေ့စပ်ပေးခဲ့၍ ဖြစ်သည်။

အော်စလိုမြို့ ငြိမ်းချမ်းရေးသုတေသန နည်းပညာသိပ္ပံ Peace Research Institute မှ ညွှန်မှူး Kristian Berg Harpvile က သူ့အနေ နှင့်မူ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှ ကော်ဒိုးဘားကို ဆုရစေလိုသည်ဟု ဆိုသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ စာပေနယ်မှ အထင်ကရ ပုဂ္ဂိုလ်များကမူ ယခုနှစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆုကို တရုတ်နိုင်ငံမှ ဟူ၊ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံမှ ကော်ဒိုးဘား၊ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံမှ မင်းသား ဂါဇီဘင်မိုဟာမက်နှင့် အာဖဂန်နိုင်ငံမှ ဆမာတို့ ရရှိစေချင်ကြသည်။

သုတေသနမှူး Harpvikener က ဂျော်ဒန်နိုင်ငံမှ ဒဿနိက ပါမောက္ခ ဘင်မိုဟာမက်ကို ရစေချင်သည်။ ဘင်သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ

ငြိမ်းချမ်းရေးရရန် နိုင်ငံအချင်းချင်းကြား ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ဖြစ်စေရန် လွန်းပုံခရီးသွား၍ စေ့စပ်ပေးလျက် ရှိသည်။ ဒေသတွင်း အကြမ်းဖက်မှုများ ပပျောက်စေရေးအတွက် ဖြစ်၏။

အာဖဂန်နိုင်ငံကမှ ဆမာသည် အာဖဂန်နိုင်ငံ လွတ်လပ်သော လူ့ အခွင့်အရေးကော်မရှင်ကို ဦးဆောင်နေသူ ဖြစ်၏။ သူသည် ကုလ၏ အထူးသံ အဖြစ်နှင့် ဒါဖားမြို့သို့ သွားကာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည်။ သူ့တာဝန်မှာ ကြီးလေးလွန်းလှသည်။ သူ့ကိုလည်း Harpvikener က ဆုရစေချင်သည်။

၁၈၉၅ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်ဖရက်နိုဘယ် ရေးခဲ့သော သေတမ်းစာ၌ နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုအတွက် သူ ရည်မှန်းခဲ့သည့် သဘောထားမှာ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်သည် နိုင်ငံများကြား၌ ရှိနေသော လက်ရှိ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင် များ လျှော့ချရေး၊ နိုင်ငံများကြား ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန် ဆွေးနွေးပွဲများ ဖြစ် မြောက်ရေး၊ ထိုမှ ငြိမ်းချမ်းမှု တစ်စထက် တစ်စ ပြန့်ပွားရေးများကို တတ်စွမ်း သရွေ့ အကောင်းဆုံးအဖြစ်နိုင်ဆုံး၊ စွမ်းဆောင်နိုင်သူကို ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဘယ်ဆု ပေးရန်ဟု ပါရှိသည်။

နိုဘယ် သေဆုံးချိန်က နော်ဝေးနှင့် ဆွီဒင်နှစ်နိုင်ငံတို့သည် အုပ်ချုပ်သူ တစ်ဦးတည်း ရှိခဲ့၍ နိုဘယ်ဆု ရွေးချယ်ရန်အတွက် နော်ဝေး ပါလီမန် လွှတ်တော်က အဖွဲ့ဝင် ငါးဦး ပါသော ကော်မတီကို ရွေးချယ်ပေးရသည်။ ထိုကော်မတီက ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဘယ်ဆု ရွေးချယ်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်း၌ နိုဘယ်၏ လမ်းညွှန်မှုကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်စေရန် ငြိမ်းချမ်း ရေး လုပ်ဆောင်မှု၌ ဆင်းရဲမွဲတေမှု ကင်းရှင်းရေး ရောဂါကပ်ဆိုးနှင့် ဥတုရာသီ ပြောင်းလဲမှုများ တိုက်ဖျက်ရေး ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ပါသော စကားလုံးများ ဖြည့်စွက်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် လူ့အခွင့်အရေးများ၌ တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားသူ အီရန်နိုင်ငံသူ ရှေ့နေရှီရင်အိဘာဒီ (Shirin Ebadi) ကို ငြိမ်းချမ်း ရေး နိုဘယ်ဆု ချီးမြှင့်နိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံသားများ၏ သဘောထား

အမေရိကရှိ စစ်တမ်းကောက်ယူရေးအဖွဲ့ တစ်ခု ဖြစ်သည့် Ras- mussen အဖွဲ့ ကောက်ယူရရှိသော ကိန်းဂဏန်းအရ ၅၈ ရာခိုင်နှုန်းသော

အိုဘားမား၏ အာရှစရီး
(သို့)
အာရှအတွက် အဖြိုး

အမေရိကန်လူမျိုးများက ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆု သည် နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွယ် သည်။ နိဘယ်ဆု ရခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရေးအဆင့် တစ်ခု ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြ သည်။

လောလောဆယ် Rasmussen စစ်တမ်းအဖွဲ့က တယ်လီဖုန်းဖြင့် စစ်တမ်း ကောက်ယူရာ အမေရိကန်လူရွယ်များ ဖြစ်သော ၅၈ ရာခိုင်နှုန်းက နိုင်ငံရေးနှင့်

ပတ်သက်သည်ဟု သဘောပေါက်ကြသည်။

လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်က ယင်းစစ်တမ်းအရ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းကသာ နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွယ်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ တစ်နှစ်အတွင်း ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလာခြင်း ဖြစ်၏။ ကျန် ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းကမူ နိဘယ်ဆုရခြင်းသည် နိုင်ငံရေးအတွက် မည်သို့မျှ အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိဟု ဆိုကြ၏။ ကျန် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းကမူ သေချာမှုမရှိ ဟု ဖြေသည်။

သို့သော် နိုင်ငံရေးပါတီတွင်း၌မူ သိသာသော အမြင်များ ပေါ်လာ၏။ ရီပတ်ဘလီကန်ပါတီမှ ၇၆ ရာခိုင်နှုန်းတို့က အိုဘားမား နိဘယ်ဆု ရခြင်း အတွက် မည်သို့မျှ အံ့အားသင့်ခြင်း မဖြစ်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် နိုင်ငံရေးအတွက် ယင်းသည် အခြေအနေတစ်ခု ရှိလာမည် ဆိုသည့် အချက်ကို လက်သင့်ခံကြ သည်။

ဒီမိုကရက်ပါတီကမူ သဘောထား နှစ်မျိုး ရှိကြ၏။ ၆၆ ရာခိုင်နှုန်း တို့က ဆုရခြင်းသည် နိုင်ငံရေးအတွက်ရော၊ ပါတီအတွက်ပါ အကျိုးသက်ရောက် မှု မရှိနိုင်ဟု ဆိုကြသည်။

အမေရိကန်ပြည်သူ ၄၈ ရာခိုင်နှုန်းတို့က နိဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် အဆင့်အတန်းမြင့်သော၊ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်လာသည်ဟု လက်ခံသည်။ ယင်းအချက်ကလည်း ထူးဆန်းသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ယင်းသို့ သဘောထားရှိသူ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့၏။

ကျန် ၃၂ ရာခိုင်နှုန်းက ဆုရခြင်း၊ မရခြင်းသည် မထူးခြားဟု ဆိုသည်။ ကျန် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းက အသေအချာ မပြောနိုင်ဟု ဆိုသည်။

အိုဘားမား ဆုရခြင်းအပေါ် ပြည်သူများ၏ အသံ အယ်ဒီတာခင်ဗျား.....

၁၉၈၀ ခုနှစ် ကာလများက ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ကျွန်တော် အမှတ်ရနေပါတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီး ဒက်စမွန်တူးတူး (နိဒါန်းဆု ရရှိပြီးသူ) နယူးယောက် မြို့လယ်ရပ်ကွက် မန်ဟတ်တန်က စိန့်ဂျိမ်းဘုရားကျောင်း လူစုလူဝေးရှေ့မှာ ရပ်ပြီး သူ့နိဒါန်းဆုတံဆိပ်ကို ကလေးတွေ ကစားသလို ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး ရှေ့နောက် ဘယ် ညာ ယမ်းပြတယ်။ အဲဒီတုန်းက သူ ပြောတာကို ကျွန်တော် မှတ်မိနေတယ်။

“ဒီဆုဟာ ကျွန်တော် ရတဲ့ဆု မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဆုဟာ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ရခဲ့တဲ့ဆုပါ။ ဒီဆုနဲ့ အောင်မြင်အောင် လုပ်ကြရမယ်” ဆိုတဲ့ စကားတွေ ပြောခဲ့ပါတယ်။

တစ်နေ့ကျရင် ဘားရက်အိုဘားမားကလည်း ဘုန်းတော်ကြီး တူးတူး ပြောသလို ပြောလာပါလိမ့်မယ်။ သူ့ကို လူတွေက အသိအမှတ်ပြုဖို့၊ သူနဲ့ အတူ လက်တွဲပူးပေါင်းပြီး လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုကို ဆန့်ကျင်ကြပါလို့ ပြောလာပါလိမ့်မယ်။

သမ္မတအိုဘားမားကို ရွေးချယ်ခြင်းမှာ အရှုပ်အထွေး အမြင်တွေ ရှိမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ယုံကြည်ထားတာကတော့ အခုအချိန်မှာ အမေရိကန် လူမျိုးတွေ အားလုံး ဒီဆုအပေါ်မှာ ဂုဏ်ယူပြီး ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာ ဆုရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့အတူ ဒီလို ဂုဏ်ပြုခံရခြင်းကို လက်ခံကြရအောင်ပါ။

ဂျိမ်း၊ ဂျီ၊ ပက်ကူလာတ်

အယ်ဒီတာခင်ဗျား

နိဒါန်းဆု ရွေးချယ်ရေးကော်မတီက သမ္မတအိုဘားမားကို ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ပေးဖို့ ရွေးချယ်လိုက်တာဟာ နမူနာယူစရာ တစ်ခု လုပ်ပြလိုက်သလို ပါပဲ။ သူတို့ ရည်ရွယ်တာက ကတိပေးထားတဲ့အတိုင်း အမှန်တကယ် လုပ်ဆိုတာပါပဲ။

အမေရိကန်လူငယ် သန်းပေါင်းများစွာဟာ သမ္မတကို စံပြုပုံစံတစ်ခု အဖြစ် မြင်ကြဖို့၊ ဆုပေးရေးကော်မတီဟာ တကယ် ထိရောက်တဲ့ လုပ်ရပ်တစ်ခု ပြလိုက်တာပဲ။

အန်ဒရီ ရှိလ်ယတ်သား

အယ်ဒီတာခင်ဗျား

နိုဘယ်ဆု ရွေးချယ်ရေးကော်မတီက အဖွဲ့ဝင်တွေဟာ သူတို့ကိုယ် သူတို့ ပြန်မေးကြဟန်တူပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်မှာ ကမ္ဘာကြီး ငြိမ်းချမ်းရေး ရဖို့ ဘယ်သူက အလုပ်နိုင်ဆုံးလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပါ။

ငြိမ်းချမ်းရေးက မရသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သမ္မတအိုဘားမားကတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်မှာ သူများတွေထက် ပိုပြီး လုပ်ခဲ့တယ်။ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် ထဲမှာလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးကြဖို့ လက်ကမ်းခဲ့တယ်။ သူ့နိုင်ငံ နယ်မြေကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ဒီပြင်နိုင်ငံတွေနဲ့လည်း လက်ကမ်းခဲ့တယ်။ အရင်က သူ့ရန်သူတွေ ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတွေကိုလည်း သူက ကမ်းလှမ်းခဲ့တယ်။

တကယ်လို့များ အခြားတစ်ဦး တစ်ဖက်က ငြိမ်းချမ်းရေး ကမ်းလှမ်း ပါလျက် လက်မခံခဲ့ရင် ဘယ်သူ့အပြစ်လဲ။

ဒါကြောင့် သမ္မတအိုဘားမားဟာ နိုဘယ်ဆုနဲ့ ထိုက်တန်သူ တစ်ယောက်ပါ။

ကမ္ဘာ့ခရစ်ယာန် ခေါင်းဆောင်များ၏ အမြင်

သမ္မတ ဘားရက်အိုဘားမား နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ရရှိခြင်းကို ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန်၊ အားကြီးမာန်တက် ဆောင်ရွက်ရန်၊ အထူးအခွင့် အရေးအဖြစ် ကြိုတင်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာ့ခရစ်ယာန်အသင်းတော် ခေါင်းဆောင်များက ယူဆကြသည်။

ကမ္ဘာ့ဘုရားကျောင်းများ ကော်မတီ (World Council of Churches) မှ ဘုန်းတော်ကြီး Samuel Kobia က သမ္မတ အိုဘားမားထံ ပေးပို့သည့် စာထဲ၌ “ခင်ဗျား အလေးအနက်ထား လုပ်ဆောင်နေပြီး၊ အလွန်

တရာ အရေးကြီးတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ၊ အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်ဖို့ တိုက်တွန်း အားပေးတဲ့ အနေနဲ့ ဒီဆုကို ချီးမြှင့်လိုက်တာပါ” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး Kobia က အိုဘားမားသည် နျူးယောက်နတ် မပြန်ပွား ရေး၊ ဥတုရာသီ ပြောင်းလဲမှုကိစ္စများကို စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြုလုပ်နေ သည်။ အစွဲလားကမ္ဘာနှင့် ရင်ဆိုင်ဖြစ်ပွားနေသော ပဋိပက္ခများ လျော့ပါးရေး ကြိုးပမ်းနေခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ခရစ်ယာန်ဘာသာရေး ဂိုဏ်းခွဲတစ်ခု ဖြစ်သော Lutheran ကမ္ဘာ့ ဖက်ဒရေးရှင်းအဖွဲ့ဝင် ဘုန်းတော်ကြီး Ishmael Noko သည် ဇင်ဘာတွေ အမျိုးသား ဘာသာရေး ဒဿနပညာရှင် ဖြစ်သည်။ အိုဘားမားကို ငြိမ်းချမ်းရေး နိဒါန်းဆု ချီးမြှင့်သည်ဟု ကြားလိုက်သည်နှင့် ‘ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး မျှော်လင့် ချက် ဒီလှိုင်းတွေ တက်လာအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့တဲ့ သမ္မတအိုဘားမားကို ထောက်ပံ့ကူညီလိုက်တာပဲ ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတကာရေးရာများ၌ သံတမန် နည်းလမ်းနှင့် ပူးပေါင်းကူညီရန် အားထုတ်ခဲ့မှုအပေါ် ဆုပေးခြင်း ဖြစ်သည် ဟု ဆိုသည်။

နိုင်ငံနယ်နိမိတ်များ၊ ဖြတ်ကျော်ကာ ရရှိထားသည့် ယုံကြည်မှုများ ကျိုးပျက်သွားခြင်းကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရန် အိုဘားမားက အစပြုခဲ့သည်ဟု လည်း သူက ပြောခဲ့သည်။

အိုဘားမား၏ နိဒါန်းဆုသည် ပြဿနာများ ရှင်းနိုင်မည် မဟုတ်

ဝါရှင်တန် အခြေစိုက် Woodrow Wilson နိုင်ငံတကာ ဗဟိုဌာနမှ ပြည်သူ့ရေးရာမူဝါဒ ပညာရှင် Michael Adler က အိုဘားမား၏ နိဒါန်းဆု သည် ပြဿနာများစွာကို ဖြေရှင်းနိုင်မည် မဟုတ်ဟူသော ခေါင်းစဉ်နှင့် ဆောင်းပါးတစ်စောင် ရေးသားခဲ့သည်။

သမ္မတအိုဘားမားသည် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် မည်သည့် ဆောင်ရွက် မှုများမှ မပြုလုပ်သေးဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေး နိဒါန်းဆု ရရှိသည့်အတွက် အချေ အတင် စကားများ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

သူသည် အာဖဂန်စစ်ပွဲ၏ ဖိစီးမှု ခံစားနေရချိန်၊ အီရန်နိုင်ငံ၏ နျူ အစီအစဉ်ဖြင့် စိန်ခေါ်မှုများ ပေါ်ပေါက်နေချိန်နှင့်လည်း ရင်ဆိုင်နေရချိန် ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်၌ အိုဘားမား၏ သံတမန်နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါက ရလဒ် တစ်စုံတစ်ရာ ရနိုင်မည်လား ဆိုသည်ကို စောင့်ကြည့်ရမည်။

တူရကီနိုင်ငံသား ပါမောက္ခ Soli Ozel ကလည်း တစ်နှစ်ပင် မပြည့်သေးသော သမ္မတအိုဘားမား၏ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းသည့် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုမျှ ထွက်ပေါ်မလာသေးဟု ဆိုခဲ့သည်။

အီရန်နိုင်ငံမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် သတင်းစကားကိုလည်း သူ့ဆောင်းပါး၌ ဖော်ပြခဲ့သည်။ အီရန်သမ္မတ အမာဒီနာဂျက်၏ အကြံပေး Ali Akbar Javanfekr က အိုဘားမားသည် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး တရားမမျှတမှုများ အဆုံးသတ်သွားစေရန် ပြုလုပ်ဖို့ လိုအပ်နေသေးပါလျက် ယခုကဲ့သို့ ဆုရရှိခြင်းအတွက် မိမိ စိတ်ပျက်အားလျော့မှု မရှိခဲ့ပါဟု ဆိုသည်။

အိုဘားမား၏ နိုင်ငံခြားရေး မူဝါဒသည် အချို့အစိတ်အပိုင်းများ၌ မအောင်မြင်ကြောင်း ပြသနေသည်။ ချက်သမ္မတနိုင်ငံ ပရာဟာနှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံ ကိုင်ရိုမြို့များတွင် သူ ဟောပြောခဲ့သည့် အရှေ့အလယ်ပိုင်း အာဖဂန်၊ မြောက်ကိုရီးယား၊ အီရန်ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရန် ခိုင်မာသော အချက်အလက် တစ်စုံ တစ်ရာ မတွေ့ရသေးပေ။

ချီကာဂိုမြို့၌ အိုလံပစ်ပွဲတော် ကျင်းပခွင့်ကိစ္စ သူ၏ ကြိုးပမ်းမှုမှာ လည်း ပျက်ပြားခဲ့သည်။ ယင်းအခြေအနေတွင် နိုဘယ်ဆု ရွေးချယ်ခံရခြင်းကို တိုးတက်မှုတစ်ခုဟု ယူဆရမည်လား။ တစ်ခုသာ ပြောစရာ ရှိသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဘယ်ဆု ရရှိခြင်းသည် မျက်နှာကို ဖြတ်ရိုက်ခံရခြင်းထက် သာလွန်ကောင်းမွန်သော ကျောသပ်ခံရခြင်းဟု ဆိုရမည်လား။

ဈေးကွက်ဂျာနယ်၊ ၅ နိုဝင်ဘာလ ၂၀၀၉ ခုနှစ်
Source : By I.Mac Douga U and K.Ritter/
AP By L.Cardona/AP
By.S.Brown/ENI
By. R.Moran/RS

ပြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်သစ် စီးပွားရေးပညာရှင် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း

ပြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း

၂၀၀၇ ခု မေလ၏ ပထမသီတင်းပတ်အတွင်း၌ပင် ဥရောပ ထိပ်တန်းနိုင်ငံကြီး နှစ်ခုတွင် ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့သည် သူတို့၏ နိုင်ငံရေးသက်တမ်းကို အဆုံး သတ်ကြရတော့မည်ဟု နိုင်ငံတကာ သတင်းများက ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

ပထမတစ်ဦးမှာ ပြင်သစ်သမ္မတကြီး ဂျပ်ချီးရတ် (Jacques Chirac) ဖြစ်သည်။ ချီးရတ်သည် သမ္မတ တာဝန်ကို ၁၂ နှစ်ကျော်ကြာ ထမ်းဆောင်ပြီး ယခု သီတင်းပတ်၌ တာဝန်အရပ်ရပ်ကို အဆုံးသတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ဒုတိယတစ်ဦးမှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ (Tony Blair) ဖြစ်သည်။ ဘလဲသည် ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို ဆယ်နှစ်တိုင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး သူ၏ ဝန်ကြီးချုပ်သက်တမ်းပြည့်ဖို့ သုံးနှစ် လိုသေးသည်။ သူ စိတ်ဆန္ဒရှိလျှင် ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်ကို နောက် သုံးနှစ် ဆက်လက်ထမ်းဆောင်လိုက ထမ်းဆောင် နိုင်သည်။

သို့သော် ဘလဲသည် ယခုအခါ၌ ပြည်သူက မဲဆန္ဒနှင့် ရွေးချယ်သည့် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သော်လည်း ပြည်သူက သဘောမကျတော့ပေ။ ဆိုလိုသည်မှာ ယခုအချိန်၌ ဘလဲ ပြောသမျှ စကား၊ ဘလဲ လုပ်သမျှ အပြုအမူကို ပြည်သူ တို့ကမျှ မနှစ်မြို့တော့ပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် တိုနီဘလဲအနေဖြင့် ရာထူးစွန့်လွှတ် တော့မည်ဟု ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရာထူးသက်တမ်း သုံးနှစ် ကျန်ပါသေးလျက် ရာထူးစွန့်မည်ဟု ပြောထားသော ဝန်ကြီးချုပ်ကို သတင်းသမားများက တားမြစ်ရမည့်အစား မည်သည့်နေ့တွင် တိုနီဘလဲက ရာထူးမှ ထွက်ပေးမည် ဆိုသည်ကို မည်သူမှ မသိ။ ထိုရက်ကို စောင့်ဆိုင်းနေကြရသည် စသဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲကို ရာထူးမှ စွန့်ရန် မသိမသာ တိုက်တိုက်တွန်းတွန်း သတိပေးနေကြသည့်နည်း။

ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲကို ပြည်သူအများစုက မနှစ်သက်။ သဘော မကျသည့်နည်းတူ တိုနီဘလဲ နေရာကို ဆက်ခံမည့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဂေါ်ဒွန် ဘရောင်း (Gordon Brown) ကိုလည်း ပြည်သူအများစုက သိပ်မသိကြပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂေါ်ဒွန်သည် လူထုကြားတွင် ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် နေတတ် သူ မဟုတ်။ သူ့စိတ်ဆန္ဒ ကိုယ်တိုင်က ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလိုသူ မဟုတ်ဟု ပြောခဲ့ဖူးသည်။

တိုနီဘလဲနှင့် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း

ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲအနေနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူး စွန့်လွှတ်ရသည့် အကြောင်း မှာ သူ၏ လောဘပတိသည် လူဟောင်း များကို အလိုမရှိတော့ ဆိုသော သဘောထား ကို နားလည်လာသည်။ လောဘပတိသည် မျက်နှာသစ် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကို အလို ရှိနေကြောင်း ဘလဲက သိ၍ ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန်မှ နုတ်ထွက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ နုတ်ထွက်လိုက်ခြင်းသည် လောဘပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးကိုပါ စွန့်လွှတ် လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နောက်တက်မည့် လောဘပါတီဥက္ကဋ္ဌသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန်ကိုပါ ရရှိမည် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လောဘပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌသည် လက်ရှိဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းသာလျှင် ဖြစ်တော့မည်။ တစ်ချိန်တည်း၌ ဂေါ်ဒွန်သည် မြိတ်သျှ ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်ပါ ထမ်းဆောင်ရတော့မည်။

ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း၏ ဘဝအကျဉ်း

ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း၏ ဖခင်ဖြစ်သူ ဂျွန်သည် ခရစ်ယာန်သာသနာ့ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်၏။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဂလပ်စကိုမြို့၌ ဘရောင်းကို မွေးဖွားခဲ့၍ ယခုအခါ သူ့အသက်မှာ ၅၆ နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်သည်။

Kirkealdy အထက်တန်းကျောင်း၌ တက်ရောက် သင်ကြားခဲ့သည်။ ငယ်စဉ်အခါကတည်းက အတန်းတိုင်း၌ ပညာ ထူးချွန်စွာ အောင်ခဲ့သည်။ အသက် ၁၆ နှစ် အိဒင်ဘုဂ်တက္ကသိုလ်တွင် သမိုင်းဘာသာရပ် လေ့လာရန် တက်ရောက် သင်ကြားသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝတွင် ရပ်ဂ်ဘီ (Rugby) ဘောလုံး ကစားရာ၌ မတော်တဆ ဖြစ်ကာ ဘယ်ဘက် မျက်လုံးအတွင်း ပုံရိပ်ထင်သည့် အလွှာ (Retina) ကွာကျသည့် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ဘယ်ဘက်မျက်လုံး လုံးဝ မမြင်ရသည့်အဖြစ် ကြုံရသည်။ ယင်းအချိန်က သူသည် သီတင်းပတ်ပေါင်း များစွာ မှောင်မည်းနေသော အခန်းတစ်ခုအတွင်း၌ လဲလျောင်းနေခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်း၌ သူ့မျက်လုံးကို ခွဲစိတ်သည့်အခါ ညာဘက် မျက်လုံးသာ သီးသန့် မြင်ရသည့် အဖြစ်မျိုး မကြုံရအောင် မနည်း ဆေးကုခဲ့ရ၏။

ဂေါ်ဒွန်သည် အိဒင်ဘုဂ်တက္ကသိုလ်မှ ဂုဏ်ထူးတန်း ပထမအဆင့် နှင့် အောင်မြင်ခဲ့၏။ သို့သော် ပါရဂူဘွဲ့ရယူရန် ဆက်လက် သင်ကြားသည်။ ၁၉၁၈ ခုမှ ၁၉၂၉ ခုနှစ် ကာလအတွင်း စကော့တလန်ရှိ လောဘပါတီ၏ နိုင်ငံရေး ပြောင်းလဲမှုဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာတမ်းပြုစုခဲ့သည်။

ဂေါ်ဒွန်သည် ကျောင်းသားဘဝကတည်းက အိဒင်ဘုဂ်တက္ကသိုလ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၌ ပါဝင်ရန် အရွေးခံခဲ့ရသည်။ ယင်းအချိန်ကတည်းက

နယူးယောက်တက္ကသိုလ်မှ
၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွက် အမေရိကန်
စီးပွားရေးဂုဏ်ကြီး အလံန်ဂရင်းစပင်းနှင့်
ဖြိတ်နံ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး
ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းတို့အား
ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါရဂူဆု ချီးမြှင့်စဉ်

စကော့တလန်၏ နေ့စဉ် သတင်းစာ The
Read Paper အယ်ဒီတာ လုပ်ခဲ့သည်။
ဂေါ်ဒွန်သည် အိဒင်ဘာ့ကတက္ကသိုလ်၌ ကထိက
အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဂလပ်စပို နည်းပညာ
ကောလိပ်၌ ကထိကအဖြစ် လည်းကောင်း
တာဝန်ယူခဲ့ပြီးမှ စကော့တလန်နိုင်ငံ ရုပ်သံ
အစီအစဉ်၌ သတင်းသမားအဖြစ် ဝင်လုပ်
ခဲ့သည်။

ဂေါ်ဒွန်သည် စကော့တလန်၏
ဒေသတစ်ခု ဖြစ်သော တောင်ဘက်နယ်၌
လောဘာပါတီဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက် အရွေးခံ
သည်။ တစ်ဖက်ပါတီမှ ကိုယ်စားလှယ်က သူ့ကို အနိုင်ရသွားခဲ့၏။

ပါလီမန်အမတ်နှင့် အတိုက်ခံဘဝ

၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အရှေ့ဒမ်ဖာလင်း (Dunfermiline) နယ်အတွက်
လောဘာပါတီ ကိုယ်စားပြုကာ လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် ဒုတိယအကြိမ် ဝင်ရောက်
အရွေးခံသည့်အခါ အနိုင်ရခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ကုန်သွယ်ရေးနှင့်
စက်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာ ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၁၉၈၆ ခုနှစ်၌ လောဘာပါတီဝင် နိုင်ငံရေးသုခမိန်တစ်ဦး ဖြစ်သူ
James Maxion နှင့် ပတ်သက်သည့် ဘဝနှင့် နိုင်ငံရေးအယူအဆကို လေ့လာ
ထားသည့် စာအုပ် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့၏။ ယင်းစာအုပ်သည် သူ၏ ပါရဂူ ဘွဲ့
စာတမ်းလည်း ဖြစ်သည်။

၁၉၈၇ မှ ၈၉ ခုနှစ်များ၌ ဂေါ်ဒွန်သည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး
၏ နောက်ကွယ်မှ ကူညီပံ့ပိုးသူအဖြစ် နေခဲ့သည်။ ထို့နောက် နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီး၏ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့ပေးသူ
ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင်မူ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအား နောက်ကွယ်မှ
ကူညီထောက်ပံ့သူ ဖြစ်လာသည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် လောဘာပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ ဂျွန်စမစ် (John
Smith) ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားသည့်အတွက် ဂေါ်ဒွန်သည် လောဘာပါတီ

ဥက္ကဋ္ဌ နေရာ ဆက်ခံမည့်သူဟု သတင်း ထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။ ယင်းအချိန်ကာလက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ကောလာဟလ သတင်းတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ ဂေါ်ဒွန်နှင့် ယခု လက်ရှိဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲတို့ နှစ်ယောက်သည် စားသောက်ဆိုင်တစ်ခု၌ နှစ်ကိုယ်ကြား ချိန်းတွေ့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည် ဆိုသည့် သတင်းပင် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ကောလာဟလ သတင်းသည် မှန် မမှန် မည်သူမှ မပြောနိုင်ပေ။ ဘလဲနှင့် ဂေါ်ဒွန် နှစ်ယောက် နှစ်ကိုယ်ကြား ဆွေးနွေးသဘောတူခဲ့ကြသည့် အကြောင်းမှာ လောဘပါတီသစ်၏ ပုံစံသစ်နှင့် ပတ်သက်သည်။ ဘလဲက ဂေါ်ဒွန်အား စီးပွားရေးမူဝါဒများကို လုံးဝကိုင်တွယ်ခွင့် ပေးမည်။ အလဲအလှယ် အနေနှင့် ဂေါ်ဒွန်က လောဘပါတီ ခေါင်းဆောင် ရွေးပွဲ၌ ဘလဲကို မယှဉ်ပြိုင်ရန် ဖြစ်သည်ဟုလည်း သတင်းအချို့ ထွက်ခဲ့သည်။

ပြည်သူများ ရှေ့မှောက်၌ လောဘပါတီသည် စုစုစည်းစည်း ရှိသည်ကို ပြသကြမည်။ မည်သို့သော သတင်းထွက်ထွက်၊ မည်မျှပင် အရေးကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ မည်မျှပင် သဘောထား ကွဲလွဲ ကွဲလွဲ ပြည်သူများ အမြင်၌ အထင်မမှားစေရန် ဖြစ်သည်။

ဂေါ်ဒွန်သည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး၏ နောက်ကွယ်မှနေရပင် နေရငြားသော်လည်း သူ့တာဝန်ကို သူ ကျေပွန်သည်ထက် ပို၍ကြိုးစားသည်။ လုပ်ရပ်များ၏ နောက်ကွယ်၌ သူ ရှိနေသည်ကို သိသာစေသည်။ နောက်ဖြစ်လာမည့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးသည် သူသာ ဖြစ်ရမည်။ သူသည် အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေသူ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း လူအများ သိသာစေသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် လူလတ်တန်းစားများအနေနှင့် လောဘပါတီသည် ယုံကြည်စိတ်ချရသည့် ပါတီ၊ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို ကျွမ်းကျင်စွာ ကိုင်တွယ်တတ်သည့် ပါတီအဖြစ် အထင်ရောက်စေရန်လည်း ဖြစ်သည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု မရှိရန် အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းထား မတက်စေဖို့၊ ခန့်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမသုံးဖြစ်အောင်လည်း သူက ကြိုးစားသည်။

အင်္ဂလန်ဘဏ် Bank of England ကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ပေးခြင်း

ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းသည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်နှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ဗဟိုဘဏ်အလား အလေးထား ယုံကြည်ရသော အင်္ဂလန်ဘဏ်

ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်း

(Bank of England) ၏ လုပ်ငန်းအဝဝ မှန်သမျှကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ပြုလိုက်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ငွေကြေးမူဝါဒ သာမက ဘဏ်တိုးနှုန်း သတ်မှတ်ခြင်းသည် အင်္ဂလန်ဘဏ်၏ တာဝန်သာ ဖြစ်သည်ဟု လွှဲပေးလိုက်သည်။

အင်္ဂလန်ဘဏ်သည် ဗြိတိန်အစိုးရ ၏ လက်အောက်၌ မရှိတော့ပေ။ သူ၏ ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်မှုများကို အတိုက်အခံပါတီ ဖြစ်သော ကွန်ဆာဗေးတစ် တို့က ၁၉၉၉ ခုနှစ်ထိ နှစ်စဉ် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ ဥရောပစီးပွားရေးဇုန် (Euro Zone) သို့ ဝင်ရောက်ရေး၊ ဗြိတိသျှငွေ စတာလင် ဖျက်သိမ်းရေး စသည့် ကိစ္စများကိုလည်း ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီဝင်တို့က ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ အင်္ဂလန်ဘဏ်ကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသည့် ကိစ္စသည် အလယ်လမ်း ဒီမိုကရက်တစ်လမ်းစဉ်၏ အဓိကကျသော မူတစ်ခု ဖြစ်သည်ကို ၁၉၉၂ ခုနှစ် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကတည်းက ဂေါ်ဒွန်က ပြောထားခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

အခွန်နှင့် ငွေကြေး သုံးစွဲမှု

၁၉၉၇ ခုနှစ် လောဘပါတီ မဲဆွယ်ပွဲစဉ်ကာလ တစ်လျှောက်လုံး၌ ဂေါ်ဒွန်က ပြည်သူများကို မည်သို့သော အခွန်ငွေမှ တိုးကောက်ခံခြင်းပြုမည် မဟုတ်ဟု ရဲရဲကြီး အာမခံ ကတိပေးထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပုံစံ အမျိုးမျိုးသော အခွန်များကို တဖြည်းဖြည်း လျှော့ချခဲ့သည်။

ဂေါ်ဒွန်သည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးလာသည့် ကာလဖြစ်၍ ပို၍မြန်ဆန်လွန်းလှ၏။

ကော်ပိုရေးရှင်းလုပ်ငန်းကြီးများ၏ အခွန်ငွေကိုလည်း ဂေါ်ဒွန်က လျှော့ချပေးခဲ့သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသေး ဖြစ်ပါက ပို၍ပင် လျှော့ချပေးသည်။

ဂေါ်ဒွန်သည် သူ၏ စီးပွားရေးနှင့် ငွေကြေးမူဝါဒကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မှသာ စတင်၍ အကောင်အထည်ဖော်ခွင့် ရသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ လောဘအစိုးရသည် သူ၏ အသုံးစရိတ်ကို ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးကဏ္ဍများ ၌ တိုး၍သုံးစွဲခဲ့၏။

mgjoe.com

၂၀၀၂ ခုနှစ် ရသုံးမှန်းခြေစာရင်း၌ အမျိုးသားအာမခံလုပ်ငန်းကို တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သည်။ ကျန်းမာရေး၊ ဆေးဝါးကုသမှုအတွက် အသုံးချရန် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လူတစ်ဦးချင်းထံမှ အခွန်ငွေ တိုးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်သော် လည်း မသိသာလှပေ။

ယင်းအချိန်၌ ဗြိတိန်နိုင်ငံရေး အသိုင်းအဝန်းနှင့် သာမန်ပြည်သူများ ကြားဝယ် မေးစရာ မေးခွန်းများ မြောက်မြားစွာ ပေါ်လာသည်။ အဖြေကား အတိအကျ ထွက်မလာ။ ပြည်သူများနှင့် နိုင်ငံရေးသမားကိုယ်တိုင်ပင် သို့လော သို့လော ဖြစ်စရာများ ရှိလာတော့၏။

ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းတို့၏ သဘောတူ နားလည်မှုသည် မည်မျှအထိ ရှိသနည်း။ ဝန်ကြီး ဂေါ်ဒွန်သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် ပတ်သက်သော မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများ အားလုံး ချုပ်ကိုင်ထားပြီလား။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေးမူဝါဒများ ၌ ပြိုင်ဆိုင်နေမှုများမှ အစ နိုင်ငံရှိ သက်ရွယ်အိုမင်းပြီ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အငြိမ်းစား ခံစားခွင့်နှင့် သက်သာချောင်ချိရေး ရန်ပုံငွေများအထိ ဂေါ်ဒွန်၏ သဘောကျ နိုင်ငံတကာမှ ဝင်ရောက်လာသော တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု FDI များ၊ နိုင်ငံတကာသို့ အကူအညီပေးမှုများပါ ပါဝင်သည်။

တစ်ခါတစ်ရံ၌ မရှင်းမလင်းသော ဖြစ်ရပ်များလည်း တွေ့ကြရသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်ရေးခန့်ခွဲမှု ရာထူး တာဝန်များ ခန့်ထားခြင်း၊ အဓိကပုဂ္ဂိုလ်များ ရွေးချယ်ခြင်း၊ ပမာအားဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ ခန့်ထားခြင်းများ စသည်အထိ ဂေါ်ဒွန်နှင့် ပတ်သက်သည်လား။

တစ်ခါတစ်ရံ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့ကြသည်အထိ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ဂေါ်ဒွန်၏ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများသည် တိုနီဘလဲကို ပခုံးချင်း ယှဉ်ဖို့ မဟုတ်ဘဲ အရာအားလုံး သူ ချုပ်ကိုင်ထားခြင်းဖြင့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တိုနီဘလဲနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ကြီးလေးသော တာဝန်များ မထမ်းဆောင်ကြရတော့ပေ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် နိုင်ငံရေးသမား အများစုတို့ ရောက်ရှိလာမည့် လမ်းကြောင်းမှန်သမျှ ဂေါ်ဒွန်က ပိတ်ဆို့ထား သလို ဖြစ်စေသည်။

ပေါ်ပေါက်လာနေသည့် ပုံသဏ္ဍာန်မှာ တိုနီဘလဲ မရှိသည်နှင့် ယင်း နေရာကို ဆက်ခံရမည့်သူမှာ ဂေါ်ဒွန် တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်းသာ ရှိသလို ဖြစ်လာနေသည်။

တိုနီဘလဲ၏ ပထမသက်တမ်းကို ပြန်ပြောင်းကြည့်ခြင်း

၁၉၉၇ ခုမှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်အထိ လောဘာပါတီကို ကိုယ်စားပြုသော ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ စတင်တာဝန်ယူချိန်မှစ၍ ပြန်ပြောင်းကြည့်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၉၇ ခုမှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်ကာလတစ်လျှောက်လုံး တိုနီဘလဲနှင့် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းတို့ နှစ်ဦး လက်တွဲ၍ ပူးတွဲစီမံအုပ်ချုပ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည် အထိ နှစ်ဦးလုံး နီးကပ်စွာ ရှိခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ယင်းအချိန်ကာလကတည်းက အချို့သော ဖြစ်ရပ်များကို တိုနီဘလဲ အံ့အားသင့်ခဲ့ရသည်။ အံ့အားသင့်စရာကလည်း မကြာခဏ ထပ်ခါ တလဲလဲ အချို့ ဖြစ်ရပ်များ၌ ဂေါ်ဒွန်က ဘလဲကိုပင် ကြိုတင်ပြောပြမထား။ ဆိုလိုသည်မှာ သူ မည်သည့် ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်ထားသည်။ မည်သို့ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ကိစ္စရပ် အချို့နှင့် ပတ်သက်၍ နာရီအနည်းငယ်ခန့်မျှသာ တိုနီဘလဲ ကြိုတင်သိရသည့် ဖြစ်ရပ်များ ရှိလာသည်။

ပမာအားဖြင့် နိုင်ငံကို ကြေညာမည့် ရသုံးမှန်းခြေ ဘတ်ဂျက်အား ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းက ဝန်ကြီးချုပ် ဘလဲကို တိုင်းပြည်သို့ မကြေညာမီ နာရီ အနည်းငယ်ခန့် ရောက်မှ ကြိုတင်သတင်းပေးပို့ခဲ့သည်။

နိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်သည့် ဥရောပတိုက် တစ်ခုလုံးနှင့် ပတ်သက်သည့် Euro ငွေကြေးကိစ္စရပ်တွင် ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ ပါဝင်လိုသည်။ ဂေါ်ဒွန် ဘရောင်းက မပါဝင်လို။ ယင်းသို့ သိသာထင်ရှားသော သဘောထား မတူညီမှု ဖြစ်ရပ်များ ရှိသော်လည်း အတော်ရှားသည် ဆိုရမည်။

ဂေါ်ဒွန်သည် သူ့လုပ်ငန်းကို သူ အလွန်ကျွမ်းကျင်သည်။ စေ့စပ် သည်။ သေချာသည်။ တိုနီဘလဲ၏ ဝန်ကြီးချုပ် ပထမသက်တမ်း နှစ်နှစ်၌ ဂေါ်ဒွန် ရေးဆွဲပေးထားသော ဘတ်ဂျက်သည် လွတ်ကွက်ဟာကွက် မရှိ၊ မည်သည့်အရာ ကိန်းဂဏန်းမှ အလျှော့အတင်း လုပ်၍မရလောက်သည်အထိ တင်းကျပ်လွန်းသည် ထင်ရသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဘလဲက ဦးစားပေးလိုသည့် အချက်မှာ ဟောင်းနွမ်းယိုင်နဲ့
နေပြီဖြစ်သော အထက်တန်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းများကို ငွေကြေး အကုန်အကျ
ခံကာ ပြုပြင်ပေးလိုသည်။ ယိုယွင်းနေပြီ ဖြစ်သည့် ဆေးရုံအို ဆေးရုံဟောင်း
များ ပြန်ဆောက်ပေးရန် စိတ်ကူးထားသည်။ လောဘာအစိုးရသည် မဲဆန္ဒရှင်
များအတွက် မည်သည့်အရာမျှ ထိထိရောက်ရောက် မလုပ်ပေးဟူသော အမြင်
များ မြင်သွားမည်ကို စိုးရိမ်၍ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂေါ်ဒွန်က ယင်းအရာများ
အတွက် သူ၏ ဘတ်ဂျက်၌ အနည်းငယ်မျှသာ အသုံးပြုထားသည်။

တိုနီဘလဲက သူ ချမှတ်ထားသော ဦးတည်ချက်များကို အရောက်
သွားလိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ့အမြင် သူ့အတွေးများကို အကောင်
အထည်အဖြစ်ပင် မမြင်ရသေး၍ ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအတွက်
ပြုပြင်ပေးရမည်။ ကိစ္စများကို သူ တစ်ခုမျှ မလုပ်နိုင်သေး။

တိုနီဘလဲနှင့် ဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းတို့သည် အထက်ပါကဲ့သို့ စိတ်ထဲဝယ်
မပြေလည်မှုများ ရှိနေချိန် အတောအတွင်း လောဘာပါတီသည် ဒုတိယအကြိမ်
ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရပြန်သည်။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ ဖြစ်သည်။ ယင်းရွေးကောက်ပွဲ၌
လည်း လောဘာပါတီပင် ပြတ်ပြတ်သားသား အနိုင်ရသည်။

ပြည်သူ့အများက ပေးသော မဲဆန္ဒ အများအပြားမှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံ
စီးပွားရေး တိုးတက်လာ၍ ဖြစ်သည်။ လောဘာပါတီ၏ စီးပွားရေးမူဝါဒကို
သဘောကျ၍ ထောက်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှင်းလင်းစွာ ပြောရလျှင် ဘဏ္ဍာရေး
ဝန်ကြီး၏ စီမံကွပ်ကဲမှုသည် အထင်းသား ပေါ်လာသည်။

ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟမှု များလွန်းသော ဗြိတိန်နိုင်ငံ၊ ဝင်ငွေ မညီမျှ
သော ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ညီညွတ်မျှတလာနေသည်။

သို့သော် ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲကမူ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍
ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးရန် လိုနေသည်ကို တွေ့နေခဲ့သည်။

လောဘာပါတီ၏ အတိုက်အခံ တိုရီပါတီ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေး
စီမံကိန်းများထက် ပိုသာစေရန် အဓိက ကြိုးစားကြည့်လိုသည့် အစီအစဉ်များ
ရှိသည်။

ယခုတစ်ကြိမ် ၂၀၀၁ ခုနှစ်၌ လောဘာပါတီ အနိုင်ရသည်။ ယင်းကိစ္စ
သည် အရေးအကြီးတကာ အကြီးဆုံးဟုလည်း မှတ်ယူထားသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဥရောပတိုက်တစ်ခုလုံး တစ်ပြေးတည်း ဖြစ်ရမည့် ကျန်းမာရေးနှင့် ခံစားကုသမှုအတွက် အစိုးရများ၏ သုံးစွဲမှုဆိုသည့် မူဝါဒကို ဖော်ဆောင်မည့် အဖွဲ့အစည်းအတွင်းသို့ ဝန်ကြီးဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းကို တိုနီဘလဲ က မရအရ ထည့်သွင်းလိုက်သည်။

ဘလဲနှင့်အတူ ရှေးရိုးဆန်သော ကျန်းမာရေးဝန်ကြီး Alam Miburm တို့ ဦးဆောင်ပြီး အမျိုးသား ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့ (National Health Service - NHS) ဖွဲ့စည်းသည်။

NHS အဖွဲ့၏ ပထမဦးဆုံးနှင့် အကြီးမားဆုံး ခြေလှမ်းတစ်ခု စတင် လှမ်းသည်။ ဆေးရုံ အများအပြား၌ သီးသန့်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည့်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့အနေနှင့် အမှန်တကယ် လိုအပ်၍ လုပ်ငန်းများ ချဲ့ထွင်လိုလျှင် သူတို့၏ သီးသန့်စာရင်းဖွင့်ကာ လွတ်လပ်စွာ ချေးငှားနိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

ယင်းသို့ ပြုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝန်ကြီးဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းက မနှစ်သက် ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များကို ခြိမ်းခြောက်မှုပြုခြင်းဟု မြင်သည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဘရောင်း၏ စိတ်ထဲ၌ ဝန်ကြီးချုပ် ဘလဲသည် သူတို့နှစ်ဦး သဘောတူ နားလည်မှု ယူထားခြင်းကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းဟု သဘောပိုက်လိုက်၏။

ယင်းအချိန်ကာလများသည် ဝန်ကြီးဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် ဘလဲတို့ကြား ဆက်ဆံရေး တင်းမာမှု အပြင်းထန်ဆုံး ကာလများ ဖြစ်၏။

ထွက်တော့မည့် တကဲကဲ တိုနီဘလဲ

အဆိုပါကာလများ၌ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲသည် နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ရန် ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ပထမတစ်ကြိမ်မှာ ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဖြစ်သည်။ ဘလဲက ဗြိတိန်နိုင်ငံ အနေနှင့် Euro ငွေကြေးနယ်သို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ရရန် ဝန်ကြီးဂေါ်ဒွန်ဘရောင်းက ထောက်ခံကူညီရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးဂေါ်ဒွန်က လက်သင့်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့၏။

၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင်လည်း ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲသည် အီရတ်နိုင်ငံ အား တိုက်ခိုက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မကျေနပ်သူ အများအပြား ပေါ်လာ၍

ရာထူးမှ နုတ်ထွက်မည်ဟု ပြောခဲ့ဖူးသည်။ ဘလဲက သူသည် တတိယအကြိမ် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အရွေးခံမည် ဖြစ်သော်လည်း စတုတ္ထအကြိမ် အရွေးမခံတော့ ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အမှန်တကယ်၌ တိုနီဘလဲသည် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခြင်း မှာ သူ့ပါဝါ အရှိန်အဝါ ကျဆင်းလာ၍ အာဏာနည်းပါးလာခဲ့၍ ဖြစ်သည်ဟု သတင်းသမားများက သုံးသပ်ကြသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တိုနီဘလဲသည် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်နေပါလျက် ပြည်သူက မနှစ်သက်တော့ခြင်းသာမက သူ့ပါတီ ဖြစ်သော လောဘပါတီတွင်း၌ပင် သူ့ကို မထောက်ခံတော့ပေ။ လောဘပါတီဝင် လွှတ်တော်အမတ်များကလည်း သူ့ကို မထောက်ခံကြတော့ပေ။

လွန်ခဲ့သည့် ရက်များ၌ တိုနီဘလဲက သူသည် မေလ ၂၇ ရက်နေ့၌ ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှ နုတ်ထွက်တော့မည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လောဘပါတီဥက္ကဋ္ဌသည် နောက်တက်မည့် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ်သစ် ဖြစ်မည်က သေချာသွားသည်။

လောဘပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဝန်ကြီးဂေါ်ဒွန်အား ယှဉ်ပြိုင်မည့် တစ်ဦး တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ David Miliband ဆိုသူ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်၏။ သို့သော် သူကလည်း ဂေါ်ဒွန်နှင့်ယှဉ်၍ အရွေးမခံဟု နုတ်ထွက် သွား၍ ဂေါ်ဒွန်သည် လောဘပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ယှဉ်ပြိုင်ဘက်မရှိ အရွေးခံသူ ဖြစ်သွားသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်သစ်မှာ ဂေါ်ဒွန်ကလွဲ၍ အခြား မည်သူမှ မဖြစ်တော့ပေ။

ဂေါ်ဒွန်ဘာရောင်း ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသည့် ဖြစ်ရပ်အပေါ် The Economist ဂျာနယ်က မေးခွန်း နှစ်ခု မေးစရာ ပေါ်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ပထမမေးခွန်းမှာ အဖြေရ အလွန်လွယ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန် လွှဲအပ်ပေးမှုသည် လွယ်ကူပါမည်လား ဆိုသည့် မေးခွန်း ဖြစ်နေ၍ ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ကိစ္စများ ပေါ်သည်။ မည်သည့်အကြောင်း ပေါ်သည် ဖြစ်စေ၊ ဂေါ်ဒွန်ဘာရောင်းသည် လာမည့် ဇူလိုင်လ၌ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာမည်က သေချာသည်ဟု ပြောသည်။

ဒုတိယမေးခွန်းကမူ ဖြေကြားရန် ခက်ခဲသည်ဟု ဆိုသည်။ ဂေါ်ဒွန် ဘာရောင်းသည် မည်ကဲ့သို့ ခေါင်းဆောင်မျိုးနည်း ဆိုသည့် မေးခွန်း ဖြစ်နေသည်။

ယင်းမေးခွန်းအတွက် အဖြေကို ရရန် အလွန်လွယ်ကူသည်ဟု ယူဆကောင်း ယူဆနိုင်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂေါ်ဒွန်သည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ဆယ်နှစ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ယင်းကာလ သူ၏ ဆောင်ရွက်မှုများကို ကြည့်၍ အဖြေပေးလျှင် လွယ်ကူနိုင်မည်ဟု ယူဆကြသည်။

ဗြိတိန်ငွေကြေးဖောင်းပွမှု မဖြစ်စေရန် သူ စီစဉ်နိုင်ခဲ့သည်။ နှစ်ကာလရှည်ကြာစွာ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ထိန်းထားနိုင်သည်။ အင်္ဂလန်ဘဏ် (Bank of England) သည်လည်း လွတ်လပ်စွာ စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရသည့် ဗဟိုဘဏ် ဖြစ်သွားသည်။ အခက်ခဲဆုံး ကိစ္စရပ်မှာ သူ၏ အရင်းနှီးဆုံး မိတ်ဆွေများ၊ သူ၏ ရုံးဝန်ထမ်းများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးဟောင်းများ၏ အမြင်အရ သူသည် အလွန် စတာလင်ဆန်သည် ဆိုသည့် စကားလုံးကို သုံးကြသည်။

စတာလင်ဆန်သည့် စကားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကြမ်းတမ်းသည်။ ရိုင်းပျသည်။ မောက်မာသည်။ တစ်မိန့်၊ တစ်ဩဇာ သုံးသည် ဆိုသည့် ကောက်ချက်ချမှုပင် ဖြစ်သည်။

ဈေးကွက်ဂျာနယ်၊ ၃၁ မေလ ၂၀၀၇ ခုနှစ်
 Source : The Economist April, 28.
 Wikipedia Encyclopedia.

ပြင်သစ်သမ္မတသစ် နှစ်ကိုးလပ်စ်ဆာကိုဇီ

ပြင်သစ်သမ္မတ ဆာကိုဇီနှင့် ဝနိုး

ပြင်သစ်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် နောက်ခံဖြစ်ရပ်

၂၀၀၇ ခုနှစ် မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် ပြင်သစ် နိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ကွန်ဆာဗေးတစ်ဝါဒီ တစ်ဦး ဖြစ်သည့် နှစ်ကိုးလပ်စ် ဆာကိုဇီ (Nicolas Sarkozy) က ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ ၂၃ ယောက် မြောက် သမ္မတအဖြစ် အရွေးခံခဲ့ရသည်။

လက်ရှိ ပြင်သစ်သမ္မတ ဂျပ်ချီးရတ် (Jacques Chirac) သည် သမ္မတအဖြစ် ၁၂ နှစ်ကျော်ကြာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သူသည်

ဒုတိယသမ္မတသက်တမ်း အပြည့်အဝ ထမ်းဆောင်ခဲ့သော်လည်း တတိယအကြိမ် သမ္မတရွေးခံခွင့် ရှိသည်။ သို့သော် သူသည် အသက်ကြီးပြီဖြစ်၍ ထပ်မံ ယှဉ်ပြိုင် အရွေးမခံတော့ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့၏။ ဥရောပတိုက်၌ အသက်အရွယ် ကြီးသူ ခေါင်းဆောင်များ မြောက်မြားစွာ တိုးလာနေခဲ့ပြီဖြစ်၍ ငယ်ရွယ်သော ခေါင်းဆောင်များကိုသာ ပြင်သစ် ပြည်သူများက နှစ်သက် သဘောကျတတ် သည်ကို နားလည်၍လည်း ဖြစ်သည်ဟု သတင်းများက ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ သမ္မတအဖြစ် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံသူ ၇ ဦး ရှိရာတွင် ပြည်သူပေးသော ဆန္ဒမဲ အရေအတွက်မှာ သမ္မတ လောင်းများအတွက် တစ်ဖက်စောင်းနင်း မဖြစ်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဆန္ဒမဲ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း ရသူ Nicolas Sarkozy နှင့် ဆန္ဒမဲ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းရသူ အမျိုးသမီးသမ္မတလောင်း Segolene Royal တို့ နှစ်ဦးသည် မေလ ၆ ရက်နေ့၌ ဒုတိယအကျော့ ရွေးချယ်ပွဲသို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြရသည်။

သမ္မတ Sarkozy ၏ ငယ်ဘဝ

Nicolas Sarkozy သည် ပြင်သစ်လူမျိုးစစ်စစ် မဟုတ်သော်လည်း ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဖခင်မှာ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံမှ ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သူ ဟန်ဂေရီလူမျိုး Pal Sarkozy ဖြစ် ၏။ Pal သည် ဟန်ဂေရီနိုင်ငံ ဘူဒါပတ်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့ပြီး တတိယအဆင့် မှူးမတ်မျိုးနွယ်မှ ဆင်းသက်လာသူ ဖြစ်သည်။ လယ်မြေများ ပိုင်သည်။ သေးငယ်သော ရဲတိုက်လေးတစ်ခု ပိုင်ဆိုင်သည်။ ဘိုးဘွားများ အစဉ်အဆက် ပရိတက်စတင့်နှင့် ကက်သလစ်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်တပ်နီများ၊ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံသို့ ဝင်လာ သဖြင့် Sarkozy တို့ မိသားစု ဂျာမနီသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဇာတိ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာကြသည့်အခါ သူတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုမှန်သမျှ သိမ်းဆည်းခံခဲ့ရပြီး ဖြစ်နေသည်။ Pal ၏ ဖခင်မှာ ထို ဖြစ်ရပ်များကို တွေ့ရပြီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

Pal ကို ဟန်ဂေရီပြည်သူ့တပ်မတော်ထဲ ဝင်မည်လား၊ ဆိုက်ဘေး ရီးယား အပို့ခံမည်လား၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံမှ ထွက်သွားမည်လားဟူသော ရွေးချယ်မှုကို ရွေးခိုင်းရာ Pal က ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့သို့ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။

Pal သည် သြစတြေးယားနယ်ခြားကို ဖြတ်၊ ဂျာမနီနိုင်ငံသို့ ရောက်။ ပြင်သစ် နယ်ခြား၌ စစ်သား စုဆောင်းရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တွေ့ကာ ပြင်သစ်တပ် အတွင်းသို့ ရောက်။ စစ်သင်တန်းများ တက်ကာ အင်ဒိုချိုင်းနားကျွန်းဆွယ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဗီယက်မင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံမည့် ဆဲဆဲတွင် ကျန်းမာရေး မပြည့်စုံ၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၌ ပြင်သစ်နိုင်ငံ မာဆဲလ်မြို့သို့ အရပ်သားအဖြစ် ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် အန်ဒရီမာလာ (An-dree Mallah) နှင့် တွေ့ဆုံပြီး လက်ထပ်ခဲ့သည်။

Pal နှင့် Andree တို့ မိသားစု၌ သား သုံးယောက် ရှိသည်။ Guillaume ကို ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ အဝတ်အထည် ထုတ်လုပ် သည့် လုပ်ငန်းရှင် ဖြစ်နေသည့် Nicolas ကို ၁၉၅၅ တွင် မွေးသည်။ သားငယ် Francois ကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသည်။ MBA အောင် ပြီး ကျန်းမာရေးကုသမှု လုပ်ငန်းတစ်ခု၌ မန်နေဂျာအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် Pal သည် သား သုံးဦးနှင့် ဇနီးကို ထားခဲ့ကာ နောက်အိမ်ထောင်ပြုသွားသည်။

Nicolas ၏ ငယ်ဘဝ

Nicolas ၏ ငယ်ဘဝသည် ဖခင် ပစ်ထားခဲ့၍ ဆင်းရဲပင်ပန်းခဲ့ သည်ဟု ဆို၍မရပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိခင်ဖြစ်သူ Andree ၏ မိသားစုသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၌ ချမ်းသာကြွယ်ဝသည်သာမက လူ့မလိုင် အတန်း အလွှာ၌ ပညာဂုဏ် ရှိခဲ့သည်။ Andree ၏ ဖခင်သည် ပါရီတွင် ထင်ရှား ကျော်ကြားသော ဆီးနှင့် ကျောက်ကပ်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်ကြီး ဖြစ်၏။ ကက်သလစ် ဘာသာဝင်များ ဖြစ်၍ Nicolas သည်လည်း ကက်သလစ်ဘာသာဝင် ဖြစ်ခဲ့ ရသည်။

Nicolas ၏ ဖခင်ဖြစ်သူ Pal သည် သူ့သားအားလုံးကို ဟန်ဂေရီ စကား တစ်လုံးတစ်ပါဒမှ သင်ကြားပေးခဲ့၍ Nicolas ၏ ဘဝတစ်လျှောက် လုံး၌ ဖခင်ဖြစ်သူ၏ မျိုးရိုးနှင့် ပတ်သက်သည့် အချက်အလက် တစ်စုံတစ်ရာ မှ မတွေ့ခဲ့ရတော့ပေ။

ဖခင်ဖြစ်သူ၏ ပစ်ပယ်ခြင်း ခံရသော ကလေးဘဝနှင့် နေခဲ့ရသူ Nicolas သည် ကလေးဘဝ၊ လူငယ်ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ချမ်းသာသော မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းများကြားဝယ် စိတ်အားငယ်သည့် ခံစားမှု ဖိစီးခံခဲ့ရသည် မှာ ယနေ့အထိပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

“အဲဒီဖြစ်ရပ်တွေက ဒီနေ့ ကျွန်တော့်ဘဝကို ပုံသွင်းခဲ့တာပါပဲ။ စွန့်ပယ်ခံရတဲ့ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ရဲ့ လူမှုဒုက္ခဘဝ အဖုံဖုံ ခံစားခဲ့ရတာ ကို ပြောတာပါ” ဟု ဆိုသည်။

Nicolas ၏ ပညာရေး

Nicolas သည် ပုဂ္ဂလိက ကက်သလစ်ဘာသာဝင်ကျောင်း၌ မူလတန်း မှ အထက်တန်းအထိ သင်ကြားခဲ့သည်။ ပါရီတက္ကသိုလ်မှ ဥပဒေဘာသာရပ် နှင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံကျောင်းသို့ တက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း အင်္ဂလိပ်စာ တစ်ခုတည်း ကျရှုံးသဖြင့် ဘွဲ့မရခဲ့။ ဥပဒေဘာသာရပ် ထပ်မံ သင်ကြားသည်မှာ ၁၉၆၈ ခုနှစ် ကျောင်းသား လှုပ်ရှားမှုကာလထိ ဖြစ်၏။

တက္ကသိုလ်မှ ဥပဒေဘွဲ့ ရခဲ့ပြီး စီးပွားရေး ဥပဒေဘာသာရပ်၌ ဂုဏ်ထူး ထွက်ခဲ့သည်။ ရှေ့နေအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။

Nicolas ၏ နိုင်ငံရေးဘဝ

ဆာကိုဗီ နှင့် အိုဘားမား

Nicolas သည် အမှန်နှင့် အမှားကို ခွဲခြားရှင်းလင်းပြတတ်သူ၊ တိကျ စွာ ဟောပြောတတ်သူအဖြစ် ကျော်ကြား သည်။

သူသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ ရှေးရိုးရာ ပြင်သစ်လူမှုဘဝမှ ခွဲထွက်သူ၊ စီးပွားရေး မူဝါဒ ချတတ်သူ၊ အမေရိကန်ပုံစံ စီးပွား ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ သူ အဖြစ် ကျော်ကြားသည်။

သူ့ကို ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ အခြားနိုင်ငံရေးသမားများနှင့် မတူသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ တစ်နည်းတစ်ဖုံ အမေရိကန်ဘက် ယိမ်းသူအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထား ကြသည်။

၂၀၀၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ၌ သူသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ လက်ယာယိမ်း ပါတီ ဖြစ်သော Union PourUn Mouvement Populaire - UPMP ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသည်။ ယင်းအချိန်က ပြင်သစ်အစိုးရအဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်သော ဝန်ကြီးချုပ် ဒိုမိနစ်ဒီ ဗီလာပင် (Dominique de Villepin) ၏ ကက်ဘိနက်၌ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံ၌ သူ ယူထားရသည့် ဝန်ကြီးတာဝန်မှာ ဥပဒေနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနှင့် အစိုးရနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကြား ပူးပေါင်းဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရေးတာဝန် ဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီး ဖြစ်လာသဖြင့် ယခင်က သူ တာဝန်ယူထားသော ပြင်သစ် အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့ရသည်။

ယခင် တစ်ချိန်ကလည်း Nicolas သည် အစိုးရအဖွဲ့၌ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည်။

နိုင်ငံရေးဘဝ လျှောက်လှမ်းခဲ့မှု

Nicolas ၏ နိုင်ငံရေးဘဝသည် သူ့အသက် ၂၂ နှစ်၌ အစပြုခဲ့သည် ဆိုရပေမည်။ ပါရီမြို့၏ လူချမ်းသာများသာ နေထိုင်သည့် စိန်းမြစ်ကမ်းပါးပေါ်ရှိ Neuilly မြို့၏ မြို့တော် စည်ပင်ရေးအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဂေါလစ်ပါတီဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သူ ယင်းမြို့၏ မြို့တော်ဝန် Achille Peretti ကွယ်လွန်ချိန်၌ သက်တမ်းရှင် ဂေါလစ်ပါတီဝင် Charles Pasqua က မြို့တော်ဝန်အဖြစ် အရွေးခံဖို့ရန် စီစဉ်သည်။ Pasqua က Nicolas ကို ရွေးချယ်ပွဲ၌ မဲဆွယ်ပေးရန် တာဝန်ပေးသည်။ Pasqua ကလည်း မကျန်းမာသူ ဖြစ်၍ Nicolas သည် သူကိုယ်တိုင်ပင် မြို့တော်ဝန်အဖြစ် အရွေးခံခဲ့၏။ ယင်းမြို့၏ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် Nicolas အရွေးခံချိန်၌ သူသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ၌ အသက် အရွယ် အငယ်ဆုံး မြို့တော်ဝန် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ လူဦးရေ ငါးသောင်း ရှိသော ယင်းမြို့၏ မြို့တော်ဝန်အဖြစ် ၁၉၈၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၂ ခုနှစ်အထိ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် Nicolas သည် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာခဲ့၏။

၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် Nicolas ကို ပြင်သစ် တစ်နိုင်ငံလုံးက သတိထား မိပြီး ထင်ရှားကျော်ကြားလာရသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

သူ့ကိုယ်သူ Human Bomb ဟု အမည်ပေးထားသူ ပြန်ပေးသမား တစ်ဦးက Nicolas မြို့တော်ဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းနေသော Neuilly မြို့ရှိ သူငယ်တန်းကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ ဝင်ကာ ကလေးများကို ဖမ်းဆီးပြီး ပြန်ပေးဆွဲထားသည်။ ယင်းသတင်းသည် ပြင်သစ် သတင်းစာများ၊ ရုပ်သံ အစီအစဉ်များ၌ အဓိကရ ဖြစ်လာသည်။ ပြင်သစ် တစ်နိုင်ငံလုံးက စိတ်ဝင် တစား စောင့်ကြည့်ရသည့် သတင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာသည်။

Nicolas သည် ယင်းပြန်ပေးသမား ပုန်းခိုနေရာ မူလတန်းကျောင်း အတွင်းသို့ ဘယ်သူ့ကိုမျှ အသိမပေးဘဲ တိတ်တဆိတ် ဝင်သွားကာ ပြန်ပေးသမား နှင့် နှစ်ဦးတည်း သွားရောက်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ Nicolas ဆွေးနွေးပြီး နောက် နှစ်ရက်အကြာ၌ ပြင်သစ်ရဲများက ယင်းကျောင်းကို ဝင်ရောက်စီးနင်းခဲ့ရာ ပြန်ပေးသမား သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်ကြောင့် Nicolas ကို ပြင်သစ် တစ်နိုင်ငံလုံးက အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။

၁၉၉၃ မှ ၁၉၉၅ ကာလများ၌ Nicolas သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ရသုံးမှန်းခြေ ဘတ်ဂျက်ဝန်ကြီးဌာန၌ ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူရသည်သာမက ပြင်သစ်ဝန်ကြီးချုပ် အက်ဒဝပ်ဘလာဒူ (Edouard Balladur) အစိုးရအဖွဲ့၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ်ပါ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။

Nicolas ၏ နိုင်ငံရေးဘဝ တစ်လျှောက်လုံး၌ လက်ရှိသမ္မတ ဂျပ်ချီးရတ်နှင့် အနီးကပ် ရှိနေသည်ကို တွေ့ကြရသည်။ ချီးရတ်၏ သင်ကြား ပေးမှု၊ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် ကြီးပြင်းခဲ့ရသည် ဆိုနိုင်ပါ၏။

သို့သော် ၁၉၉၅ ခုနှစ်၌ Nicolas သည် သမ္မတ ချီးရတ်အနားမှ ဖယ်ခွာ၍ ဝန်ကြီးချုပ် ဘလာဒူ သမ္မတရွေးပွဲ ဝင်နိုင်ဖို့အတွက် စည်းရုံးလှုပ်ရှား ပေးခဲ့သည်။ ယင်းရွေးကောက်ပွဲ၌ ချီးရတ်

ဆာကိုစီ နှင့် အက်ဒဝပ်ဘလာဒူ

က အနိုင်ရသည့်အခါ Nicolas လည်း ဝန်ကြီးရာထူးမှ ဖယ်ပေးခဲ့ရသည်။ အစိုးရ အဖွဲ့၏ ပြင်ပသို့ ရောက်သွားသော်လည်း နိုင်ငံရေးလောကထဲ၌ အချိန်ပြည့် ကျင်လည် ခဲ့သည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်မှစ၍ သမ္မတ ချီးရတ် နှင့် Nicolas တို့ အလှမ်းဝေးခဲ့သည်။

ချီးရတ်ကလည်း Nicolas သည် ဘလားဒူဘက်သို့ ရောက်သွား၍ သစ္စာဖောက် အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ နစ်ကိုးလပ်စ်နှင့် ဂျတ်ချီးရတ်တို့ နှစ်ဦးသည် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် မုန်းတီးခဲ့သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်သွားသည်။

သို့သော် ၂၀၀၂ ခုနှစ် ပြင်သစ်နိုင်ငံ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ သမ္မတ ချီးရတ်သည် ပြန်လည်အရွေးခံရသည့်အခါ သမ္မတချီးရတ်က Nicolas ကို ဝန်ကြီးချုပ် ဂျန်းပျဲရာဖာရင် (Jean Pierre Raffarin) ၏ အစိုးရအဖွဲ့သစ်၌ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ဦး တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ကြည့်၍မရသည်အထိ မုန်းတီးနေပြီ ဆိုသည့် သတင်းလည်း ပျက်ပြယ်သွားခဲ့၏။

၂၀၀၄ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ အစိုးရအဖွဲ့သစ် ပြန်လည်ပြုပြင် ဖွဲ့စည်းသည့်အခါ၌ Nicolas သည် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရ ပြန်သည်။

ယင်းအချိန်၌ Nicolas နှင့် ချီးရတ်တို့ကြားတွင် UMP ပါတီကိစ္စရပ် များနှင့် ပတ်သက်၍ တင်းမာမှုများ ထပ်မံပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပြန်သည်။ Nicolas ၏ စိတ်ဝယ် အလေးထားသည့်အရာမှာ ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာရေး ဖြစ်သည်။ လက်ရှိပါတီဥက္ကဋ္ဌ Alian Juppe နုတ်ထွက်သည့်အခါ Nicolas က ထိုနေရာ ကို လက်ခံလိုသည်။ ယင်းဆန္ဒသည် သာမန် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည့် သမ္မတရွေးပွဲ၌ Nicolas က သမ္မတ အဖြစ် အရွေးခံလိုသည့် ဆန္ဒ ဦးတည်မှု ဖြစ်၏။

ပြင်သစ် ရုပ်သံလိုင်းတစ်ခု ဖြစ်သော (Channel France - 2) ကလည်း ပြင်သစ်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ Nicolas သည် မည်သို့ သဘောထားသည် ဆိုသည်ကို သတင်းသမားများက မကြာခဏ မေးမြန်း၍ ထုတ်လွှင့်ပြတတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ သတင်းသမားများက Nicolas ကို နံနက် မိုးသောက် နှုတ်ခမ်းမွှေးများ ရိတ်ချိန်၌ပင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မည့်အကြောင်း စဉ်းစားမိပါသလားဟုပင် မေးမြန်းခံရသည် အထိ ရုပ်သံပရိသတ်ကို သတိပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်လာသည်။ Nicolas ကလည်း “နှုတ်ခမ်းမွှေး ရိတ်ချိန် တစ်ချိန်တည်းတင်မကပါဘူးဗျာ” ဟု ဖြေခဲ့သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ၂၀၀၄ ခု နိုဝင်ဘာလ ပါတီ ရွေးကောက်ပွဲအပြီး ၌ Nicolas Sarkozy သည် UMP ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ရရှိသည့် မဲအရေအတွက်ကလည်း ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်မားခဲ့၏။

၂၀၀၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ၌မူ ပြင်သစ်သမ္မတ ချီးရတ်ကိုယ်တိုင် ပေးသော ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ သူရဲကောင်းဆု Chevalier da la legion d'honneur ကို Nicolas ရရှိခဲ့သည်။

၂၀၀၅ ခု မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်၌ ပြန်လည် အရွေးခံခဲ့ရသည်။

၂၀၀၅ ခု မေလ ၃၁ ရက်နေ့၌ ပြင်သစ်ရေဒီယို France Info က Nicolas နှင့် ပတ်သက်သည့် ကောလဟာလသတင်းဟု ဆိုကာ သတင်း တစ်ခု ကြေညာခဲ့သည်။ Nicolas သည် ဝန်ကြီးချုပ် Dominique de Villepin အစိုးရအဖွဲ့၌ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရမည်။ UMP ပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်စရာလည်း မလိုဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့၌ အစိုးရအဖွဲ့က တရားဝင် သတင်းထုတ်ပြန်ပေးခဲ့သည်။

ရာဇာရင် အစိုးရအဖွဲ့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဘဝ

သူ၏ ပထမဦးဆုံး ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးတာဝန် ထမ်းဆောင်ချိန် ၂၀၀၄ ခုနှစ် ကာလသည် Nicolas ကို လူကြိုက်များလာသကဲ့သို့ နှာခေါင်းရှုံ့ကြသူ များလည်း ရှိသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ လမ်းမများပေါ်တွင် ရာဇဝတ်မှု တိုးလာ ခြင်း လျော့ပါးစေရေးအတွက် ရဲများ နေရာအနှံ့ ချထားပေးသည်။ ယင်းအပြု အမှုကို သဘောကျသူ ရှိသကဲ့သို့ မကျေနပ်သူများလည်း ရှိသည်။

ပြင်သစ်ပြည်သူများ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များကြား ပဋိပက္ခ မဖြစ် အောင် သူက စေ့စပ်ပေးခဲ့သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၌ မွတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ သည် သီးခြားအဖွဲ့အစည်း ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် နေလေ့မရှိပေ။

ဗီလာပင်အစိုးရအဖွဲ့ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဘဝ

၂၀၀၅ ခု ဆောင်းရာသီကာလ ပြည်တွင်း၌ မငြိမ်မသက်မှု ဖြစ်ပွား ခဲ့ရာ Nicolas က ကျွမ်းကျင်စွာ ကိုင်တွယ်နိုင်ခဲ့၏။

အထင်အမြင်မှားမှုများ

Nicolas နှင့် ပတ်သက်၍ လက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများက အထင်အမြင် မှားခဲ့ကြသည်။ အချို့သော လက်ယာဝါဒီများကလည်း အထင်လွဲခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့ အထင်မှားမှုများတွင် သမ္မတချီးရတ်၊ ဝန်ကြီးချုပ်ဖိလာပင်နှင့် ဘလာဒူ တို့ပင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

သူ့ကို ပြင်သစ်လူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများကလည်း စွပ်စွဲခဲ့သည်။ လက်ဝဲအဖွဲ့အစည်းများကလည်း လက်ယာစွန်း ဆန်လွန်းသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ကြသည်။

Nicolas Sarkozy သမ္မတအဖြစ် အရွေးခံရပြီးနောက် သတင်းများ

ဆာကိုဇီ နှင့် ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် ဘရောင်း

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သမ္မတသစ် Nicolas Sarkozy သည် မေလ ၁၇ ရက်နေ့၌ အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးများ စာရင်းထုတ်ပြန်မည် ဖြစ်သည်။

မေလ ၁၆ ရက်နေ့မှစ၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ၂၃ ယောက်မြောက် သမ္မတအဖြစ် Nicolas Sarkozy တရားဝင် ဖြစ်လာတော့မည်။

သုံးသပ်လေ့လာသူများ၏ အဆိုအရ ပြင်သစ်သမ္မတသစ် Nicolas Sarkozy ၏ ပထမဦးဆုံး နိုင်ငံတကာခရီးစဉ်မှာ ဂျာမနီနိုင်ငံသို့ သွားရောက် ခြင်း ဖြစ်မည်ဟု ဆိုသည်။

ပြင်သစ်သမ္မတသစ်သည် မေလ ၁၇ ရက် ကြာသပတေးနေ့၌ ဘာလင်မြို့သို့ ရောက်မည်ဟု ဂျာမနီအစိုးရ တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်ဟု သတင်းထွက်လာခဲ့သည်။

ဂျာမနီအစိုးရ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ Thomas Steg က “ဂျာမနီနဲ့ ပြင်သစ် နှစ်နိုင်ငံကြား ခိုင်မာမှုကို သမ္မတကြီးအဖြစ် ကျမ်းကျိန်တဲ့အချိန်က အစပျိုးတယ်လို့ ဆိုရပါမယ်” ဟု ဆိုသည်။

သမ္မတသစ်အဖြစ် Nicolas ရွေးချယ်ခံရသည့် အချိန်သည် ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် တိုနီဘလဲ ရာထူးမှ ဆင်းပေးရချိန်နှင့်လည်း တစ်ပြိုင်တည်း ဖြစ်နေ သည်။ ထို့ပြင် ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) အဖွဲ့တွင် ဂျာမနီနိုင်ငံက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူထားမှု၏ အဆုံးသတ်ကာလလည်း ဖြစ်နေသည်။

ပြင်သစ်ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာမည့်သူ

ပြင်သစ်၏ သမ္မတသစ် Nicolas Sarkozy က သူ့လက်ထက်၌ ပြင်သစ်နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး တည်ငြိမ်အေးဆေးနေမှုကို လှုပ်နှိုးမည်ဟု သတင်း သမား အချို့က သုံးသပ်ကြ၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူ ရွေးချယ်သည့် အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဝန်ကြီးချုပ်သစ်သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံရေး ရှေ့မျက်နှာစာ၌ ရှိနေသည့် Francis Fillon ဖြစ်သည်။

Fillon သည် အငြိမ်းစားယူသူများ ပြဿနာ၊ ပညာရေးစနစ် ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှု ပြဿနာ၊ အလုပ်သမားဥပဒေ ပြောင်းလဲရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။

အသက် ၅၄ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည့် Francis Fillon သည် Nicolas Sarkozy ၏ မဲဆွယ်ပွဲကာလ၌ ထင်ရှားကျော်ကြားလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ပြင်သစ် ပြည်သူများက ယင်းကာလ၌ သူ၏ ရုပ်သွင်ကို ရုပ်သံဖန်သားပြင် ပေါ်၌ ထပ်တလဲလဲ မြင်ခဲ့ကြရသည်။

တစ်ကြိမ်၌ သံတမန်တစ်ဦးပမာ၊ တစ်ခါ၌ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းများစွာ၌ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြောဟောခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဈေးကွက်ဂျာနယ်၊ ၂၄ မေလ ၂၀၀၇ ခုနှစ်
Source : By J.Eyal/ ST.

mgjoe.com

ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်း ဘယ်ကစ

စတော့ဈေးကွက်မြင်ကွင်း

“ကျွန်တော်တို့ မလေးရှားနိုင်ငံဟာ ၁၀ နှစ်တိုင်တိုင် လွတ်လပ်တဲ့ ဈေးကွက် စီးပွားရေးမှုကို ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ ကျင့်သုံးခဲ့တယ်။ တိုင်းရင်းသား မျိုးနွယ်စုတွေ ကွဲပြားပေမယ့် ဒီစီးပွားရေးမှုကို ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြတာ နှစ်စဉ် ၈.၀၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် တိုးခဲ့ပြီး ဆက်လက်ပြီးတော့လည်း တိုးတက်နေဆဲပဲ။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးအရလည်း တည်ငြိမ်ခဲ့တယ်။ စီးပွားရေးလည်း ရုတ်ခြည်း ပြန်ကောင်းလာခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ငွေဟာလည်း အင်အားကောင်းပြီး တန်ဖိုးတက်လာခဲ့တယ်”

မဟာသီမိုဟာမက်
မလေးရှားဝန်ကြီးချုပ် (၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်)

*

မလေးရှားဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မဟာသီနှင့်
ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ကိုမိအိခု

SAMPLE BOOK

လွန်ခဲ့သည့် ရှစ်နှစ်တာကာလ။
ထိုစဉ်က မလေးရှားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်
အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ဒေါက်တာ
မဟာသီမိုဟာမက်သည် သူ့နိုင်ငံ ရုတ်ခြည်း
စီးပွားရေး ပြန်ကောင်းလာမှုကို သက်သေ
အဖြစ်ထားကာ ပြောခဲ့သည့် စကား ဖြစ်၏။
အထက်ပါ စကားပြောသည့်
အချိန်ကာလသည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင်

ဖြစ်ရာ ပို၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ တွေးဆဖွယ် ဖြစ်ရသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ၌ စတင်ခဲ့သော
အာရှဒေသ ငွေကြေးအကျပ်အတည်းကြောင့် အရှေ့တောင်အာရှဒေသ နိုင်ငံ
အများအပြား ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာနှင့် ကြုံခဲ့ကြရသည်။ အာရှဒေသတစ်ခုလုံး
တုန်လှုပ်သွားခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ဥရောပတိုက်အထိ လှိုင်းတံပိုး ရိုက်ခတ်ခဲ့
သည်။

ယင်းဖြစ်ရပ်အပြီး သုံးနှစ်အကြာ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၌ မလေးရှားနိုင်ငံ
ဝန်ကြီးချုပ်က အထက်ပါ စကားပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍လည်းကောင်း... ။

သူ ပြောသည့် လွတ်လပ်သည့် ဈေးကွက် (Free Market) ကြောင့်
၁၉၉၇ ခုနှစ် ငွေကြေး အကျပ်အတည်း ပေါ်ရသည်။ ထိခိုက်သည်။ သို့သော်
သူက လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်ကိုပင် ထပ်မံ အမွမ်းတင်ပြနေပြန်ရာ စဉ်းစား
သုံးသပ်ဖွယ် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

တွေးဆဖွယ် အချက်တစ်ခုမှာ ယင်းစီးပွားရေးမူကြောင့် နိုင်ငံအများ
ဒုက္ခရောက်ခဲ့ရသည် ဆိုသော်လည်း ယင်းမူကို ဆက်လက်ကိုင်စွဲရမည်။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယင်းစီးပွားရေးမူထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အခြား
စီးပွားရေးမူ မရှိသေး၍ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆတော့မည် ဖြစ်နေခြင်းကြောင့်
ပင်။ ထိုစဉ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် ပြဿနာကို မဟာသီက ဖော်ပြရာ၌ မလေးရှား
နိုင်ငံသုံး ရင်းဂစ် (Ringgit) ငွေတန်ဖိုး ထိုးကျခဲ့သည်။ စတော့ရှယ်ယာ
ဈေးကွက် ပျက်ခဲ့ရသည်။ မလေးရှားအစိုးရသည် ထိုသို့ စီးပွားရေး အပြင်း
အထန် ပျက်ယွင်းတော့မည် ဆိုသည်ကို ကြိုတင်ရိပ်စားမိခြင်း မရှိခဲ့၍ ဘာမျှ
ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ သို့သော် မဟာသီ၏ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ

mgys.com

သည် အခက်အခဲကို အလျင်အမြန်ပင် သဘောပေါက်ခဲ့သည်။ ငွေကြေး ရောင်းဝယ်သူများ၊ ရေတိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများကြောင့် ဖြစ်ရကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိရလိုက်ကြသည်။ သူတို့ မည်သို့ တုံ့ပြန်ရမည်ကိုလည်း နားလည်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မလေးရှားနိုင်ငံသည် ယင်းစီးပွားရေးအကျပ်အတည်းမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရသည်ဟု စာအုပ်၌ မဟာသီကာ ရေးသားခဲ့သည်။

မဟာသီယာမိုဟာမက်

How and Why it Happened

ချိန်ခွင်လျှာ ရွှေသွားခြင်း

အရင်းအနှီးကို ဦးတည်၍ အရင်းအနှီးအင်အားဖြင့်သာ စီးပွားလုပ်ကိုင်ကာ အမြတ်အစွန်း တစ်ခုတည်းကို ကြည့်၍ စီးပွားရေးအပါအဝင် အရာရာကို ယင်းအမြင်ဖြင့်သာ ကြည့်မြင်တတ်မှုသည် အနောက်ကမ္ဘာ၌ အခြေတည်အမြစ်တွယ်နေသည်မှာ အချိန်ကာလများစွာ ကြာရှည်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ယင်းသို့ အရင်းအနှီးကိုသာ ဦးတည်ခဲ့မှုကြောင့် လူတစ်စုသာ ကောင်းစားသည်။ လူအများစု အတိဒုက္ခ ရောက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် လူအများအတွက် ကြည့်ရမည်ဆိုသော ဆိုရှယ်လစ်-ကွန်မြူနစ် အမြင်ပေါ်လာသည်။

ထိုသူများက အရင်းအနှီးကို ရှေးရှု အမြတ်အစွန်းကိုသာ ကိုးကွယ်သူများအား အရင်းရှင်များဟု အမည်ပေးကြသည်။

သို့နှင့် အရင်းရှင်ဝါဒဟူသော အမည်သစ် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရဟန်ရှိ၏။ အနောက်ကမ္ဘာကလည်း ယင်းစကားလုံးကို ကျေကျေနပ်နပ် လက်ခံခဲ့သည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် အဆိုပါစကားလုံးကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

ဆိုရှယ်လစ်-ကွန်မြူနစ်အမြင်ကို လက်တွေ့အသုံးပြု အကောင်အထည်ဖော်ကြသည့်အခါ နှစ် ၁၀၀ ပင် မပြည့်တတ်မီ မှေးမှိန်ကာ ပျောက်ကွယ်သွားရသည်။ မည်သူ မှန်သည်။ မည်သူ မှားသည်ထက် ဖြစ်ရပ်များအရ ဆိုရခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသူများ တစ်ချိန်က ယိုးစွပ်ခဲ့သည့် အပြစ်အနာများသော အမည် ပျက်နေသော အရင်းရှင်အမြင်နှင့် အရင်းရှင်တို့၏ လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ချက် များကိုသာ ယနေ့အခါ၌ မြင်တွေ့နေရသည်။

အရင်းရှင် ဆိုသူများသည် သူတို့အား မည်သို့ပင် ယိုးစွပ်ပုတ်ခတ် သည် ဖြစ်စေ၊ အလေးထားဟန် မတူ။ ဂရုပြုဟန် မတူ။ သူတို့ လုပ်ချင်ရာကို သာ ဆက်လုပ်ကြသည်။ သူတို့အမြင်သည် မှန်သည်ဟုလည်း ဆင်ခြေမတက်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့အမြင်နှင့် သူတို့ လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြင့် သူတို့ ၏-ဦးတည်ချက် ဖြစ်သော အမြတ်အစွန်းကို ကောင်းစွာ ရရှိခံစားနေကြရ၍ ဖြစ်သည်။

သို့သော် အရင်းအနှီးကို ဦးတည်၍ အမြတ်အစွန်း တစ်ခုတည်း ကြည့်သော လုပ်ရပ်ကြောင့် နှစ်လိုဖွယ် ချိုမြိန်သော အရသာကို တွေ့ထိခံစား နေသော အရင်းရှင်များနှင့် ယင်းအရသာကို တစ်ကြိမ်မျှ တို့ထိဖူးရုံဖြင့် အာသာ ငမ်းငမ်း ဖြစ်နေသူတို့သည် ထိုအရင်းအနှီး ဈေးကွက်မှ မဖယ်ခွာနိုင်။ အမြတ် အစွန်းကို ခုံမင်ပြီးရင်း ခုံမင်ကာ တိုးဝင်ကြသည်။ ထိုသူတို့သည် အရင်းရှင် ကြီးများချည်းသက်သက် မဟုတ်တော့ဘဲ တစ်ချိန်က ဆိုရှယ်လစ်ကွန်မြူနစ် တစ်ဖြစ်လဲများကလည်း နှစ်လိုဖွယ် အမြတ်အစွန်း အရသာကို ခုံမင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသူတို့အားလုံးကို လောဘမီးရောင်၌ စုပြုတိုးဝင်နေကြသော ပိုးဖလံတွေဟု ပင် ခေါ်ရတော့မည်လား။

အထက်ဖော်ပြပါ အယူအဆ ကိုင်စွဲထားသော လူများ၏ အပြုအမူ ကြောင့် ယနေ့ ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ရင်ဆိုင်နေရသော ငွေကြေး၊ ဘဏ္ဍာရေး၊ ကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်း စသည့် စီးပွားရေးနယ်ပယ် အကျပ်အတည်းကြီး ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ရသည်ဟု ကောက်ချက်ချလျှင် လွန်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါမည်လား။

လွန်ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ကာလ၊ ၁၉၉၇ ခုနှစ်။

စီးပွားရေး တစ်ဟုန်ထိုး တိုးတက်လာသော အရှေ့တောင်အာရှဒေသ ၌ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်း ပေါ်ခဲ့စဉ်က နိုင်ငံတကာသတင်း မဂ္ဂဇင်းကြီး ဖြစ်သော The Times ၏ မျက်နှာဖုံး၌ ခေါင်းကြီးသတင်းတစ်ခု ဖော်ပြခဲ့ဖူး သည်။ ‘ကမ္ဘာကြီးကို ကယ်တင်မည့် ကော်မတီ’ အမည်နှင့် ဖြစ်၏။

ယင်းသတင်းဆောင်းပါးအရ ထိုစဉ်က အမေရိကန်ဗဟိုဘဏ် Fed ဥက္ကဋ္ဌ Alan Greenspan ထိုစဉ်က အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး Robert

mg yoe . com

Rubin နှင့် ဒုတိယဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး Larry Summers တို့ သုံးဦးအဖွဲ့ကို ကယ်တင်ရှင်များအဖြစ် အမွမ်းတင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တည်ငြိမ်အေးချမ်းသွားစေရန် ပြုလုပ်ပေးမည်ဟု ကြွေးကြော်နေသော နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ International Monetary Fund - IMF က ဒုက္ခရောက်နေသည့် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများကို ကယ်ဆယ်မည့် အစီအမံတစ်ရပ်ကို တင်ပြလာ၏။ ထိုအစီအစဉ်ကို နောက်ကွယ် မှ ကြိုးကိုင် ခလုတ်နှိပ်နေသူ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ထိုသုံးဦးအဖွဲ့ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး သုံးဦးသည် IMF အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ သီတင်းပတ်များစွာ ညဉ့်သန်းခေါင်တိုင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင် အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့ကြသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အကြံဉာဏ်နှင့် IMF အဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်နိုင်မှု ကြောင့် ၁၉၉၇ ခုနှစ် အာရှဒေသ ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာသည် အတော်အသင့် ပြေလည်သွားခဲ့သည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ရင်ဆိုင်နေရသည့် ဘဏ္ဍာရေး အကျပ် အတည်းသည် လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်က ကြုံခဲ့ရသည့် ပြဿနာထက် ပိုမိုကြီးမား သည်။ ယခု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် အဘယ်နေရာ ဌာ ရောက်နေကြသနည်း။ Times မဂ္ဂဇင်းကြီးကကော မည်သို့သော ခေါင်းကြီး ဖြင့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကို မျက်နှာဖုံးတင်မည်နည်းဟု The Economist မဂ္ဂဇင်းမှ ဆောင်းပါးရှင် Zanny Minton Beddoes က မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး ရင်ဆိုင် နေရသည့် စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကြီး ၏ ဗဟိုချက်နေရာသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ ၏ စီးပွားရေး အချက်အချာ ဖြစ်သော Wall Street သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန် နိုင်ငံမှ ပညာရှင်များ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အားလုံး ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျသွားကြသည်။

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလမ်းမကြီး ဝေါ်လ်

ယနေ့ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲသည် ယခင် ကြုံဖူးသော အာရှစီးပွားပျက် အကျပ်အတည်းထက် ပိုမိုဆိုးရွားပြင်းထန်သည်။ ကူးစက် ရောဂါတစ်ခုနယ် နေချင်းညချင်း ပျံ့နှံ့သွားသည်။

မျက်မှောက်ကမ္ဘာစီးပွားပျက် ပြဿနာ၌ တာဝန်အရှိဆုံးမှာ ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး Hanks Paulson နှင့် ဗဟိုဘဏ် Fed ဥက္ကဋ္ဌ Ben Benanke တို့သာ ဖြစ်သည်။

ယင်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦးက သူတို့၏ ဘဏ္ဍာရေးစနစ် ပျက်ယွင်းမသွားအောင် ကာကွယ်မှုများကို စစ်ပွဲတစ်ခု ဆင်နွှဲနေသည့်အလား ဆောင်ရွက်နေကြသည်။

ဖေါ်လ် လမ်းမကြီးပေါ်က စီးပွားရေးရပ်ကွက်

အာရှဒေသ အကျပ်အတည်း ရင်ဆိုင်ခဲ့ရစဉ်က အာရှဒေသမှ အစိုးရများကို အထက်မှနေ၍ လမ်းညွှန်ခဲ့သူတို့ကိုယ်တိုင် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် ရှေ့မှောက်၌ အသနားခံရသည့်ဘဝသို့ ရောက်နေသည်။ စီးပွားရေး အချက်အချာ ဖြစ်သော Wall Street ၌ အဆိပ်မိ မေ့မြောနေသည့် အာမခံလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူ့ငွေများဖြင့် ကယ်တင်ခွင့်ပြုပါရန် တောင်းခံနေရသည်။

Paulson နှင့် Benanke တို့ နှစ်ဦး၏ ကယ်ဆယ်ရေးအစီအစဉ်သည် အပေါ်ယံအမြင်နှင့် ကြည့်လျှင် တူသယောင် ရှိသည်။ နှစ်ဦးလုံးက အကျပ်အတည်း တွေ့နေသော ဘဏ်များ၊ ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းများ၊ အာမခံကုမ္ပဏီများကို ငွေလုံးငွေရင်း လောင်းထည့်ပေးခြင်းဖြင့် ကူညီမည့် အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး Paulson ရေးဆွဲတင်ပြသော အစီအစဉ်၌ ဘဏ်နှင့် အခြားလုပ်ငန်းများအား ကယ်ဆယ်ရေးကို အခြေခံထားသည်။ Benanke ၏ သဘောထားကား ဘဏ်များကို ကယ်ဆယ်ရေး မဟုတ်။ ဘဏ်စနစ်ကို ကယ်ဆယ်ရေး ဖြစ်သည်ဟု အသက် ၉၂ နှစ်အရွယ်၊ သမ္မာရင့်ဘောဂဗေဒပညာရှင်ကြီး Anna Schwartz က သုံးသပ်သည်။

တစ်ချိန်က အထက်မှနေ၍ အာရှနိုင်ငံများကို အိမ်နီးပါးပေးခဲ့သော ချိန်ခွင်လျှာသည် ယခု ရွှေသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

ဈေးကွက်နှင့် အစိုးရကြား ကန့်သတ်ထားမည့် နယ်ခြားမျဉ်းသစ် ယနေ့ ဘဏ္ဍာရေး အကျပ်အတည်းသည် ၁၉၂၉ ခုနှစ်က ကြုံခဲ့ရသည့် Depression ဆိုသော စီးပွားပျက်ပြဿနာထက် ပိုမိုဆိုးရွားသည်။

ထို့ကြောင့် အစိုးရနှင့် ဈေးကွက်တို့ နှစ်ခုကြား ကန့်သတ်၊ ပိုင်းခြားထားသော နယ်နိမိတ် ကန့်သတ်ချက်စည်းမျဉ်းကို ပြန်လည်ရေးဆွဲရတော့မည်ဟု The Economist မဂ္ဂဇင်းကြီးမှ ဆောင်းပါးရှင် Zanny Minton က တင်ပြခဲ့သည်။

၁၉၂၉ ခုနှစ် စီးပွားရေး ပျက်ယွင်းခဲ့သော Depression ကာလက လည်း ယခုကဲ့သို့ပင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ဘဏ်ထောင်ပေါင်းများစွာ ပြိုလဲခဲ့ ရသည်။ ငွေကြေး ကျုံ့ဝင်မှု ရှိခဲ့သည်။ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ကျဆင်းသည်။ အလုပ်လက်မဲ့ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တက်ခဲ့သည်။ ယင်းစီးပွားပျက်ကပ်ကြောင့် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံး စီးပွားပျက်ခဲ့ရသည်။

ယခုလည်း အမေရိကန်နိုင်ငံ ဘဏ္ဍာရေးနယ်ပယ်၌ စီးပွားရေးမုန်တိုင်း ကြီး ၂၀၀၇ ခု ဩဂုတ်လတွင် စတင်ကျရောက်ခဲ့ရာ တစ်နှစ်သာသာခန့်အတွင်း အမေရိကန်အစိုးရသည် ဘဏ္ဍာရေးဈေးကွက်အတွင်းသို့ အလွန်ညင်သာသိမ်မွေ့ သော ကျူးကျော်မှုပုံစံဖြင့် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရတော့သည်။ ၁၉၃၀ ခုနှစ်များ ကာလ နောက်ပိုင်း အထင်ရှားဆုံး အသိသာဆုံး ဖြစ်ရပ်တစ်ခုပင်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပိုင်းကာလများက တောင်ကိုရီးယားနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ အစိုးရများသည် သူတို့၏ စတော့ရှယ်ယာများ ကျဆင်းလာသည့်အခါ ငွေဈေး များ အဆမတန် ကျသွားသည့်အခါ အဆမတန် တက်သွားသည့်အခါများ၌ ငွေကြေးဈေးကွက်အတွင်းသို့ ငွေများ အလုံးအရင်းနှင့် ပုံအောက်က ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းအချိန်က ဂျပန်နှင့် တောင်ကိုရီးယား ဘာဂဗေဒပညာရှင် များ၊ သုတေသီများ၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လေ့လာသူများက အစိုးရသည် ကိုယ့် အလုပ် ကိုယ် မလုပ်၊ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သည့် ဈေးကွက်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်သည်ဟု ဆိုကာ ပြစ်တင်ကန့်ကွက်ကြသည်။ ငွေကြေးဈေးကွက်၊ ကုန်ပစ္စည်းဈေးကွက်များ၌ ရေတိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ၊ ဈေးကစားကြသူများက ဈေးကွက်၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ဈေးကစားကြသည်။ တိကျစွာ ပြောရလျှင် ဝယ်ကြသည်။ ရောင်းကြသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်သော မုန်တိုင်း ဒဏ်ခံရသည့်အခါ၊ သတ္တုတွင်းလုပ်သားများနှင့် ကုမ္ပဏီများအကြား ပြဿနာ ပေါ်သည့်အခါ၊ သတ္တုတွင်းများ မြေပြို၍ ပိတ်လိုက်ရသည့်အခါ၊ ရေနံတင်ပို့သည့် Opec နိုင်ငံများက ရေနံထုတ်လုပ်မှု လျှော့ချသည့်အခါ၊ မိုးခေါင်သည့်အခါ ဒေသတစ်ခုအတွင်း နိုင်ငံများ စစ်ဖြစ်ရန် တာရှည်သည့်အခါ စသဖြင့် ဖြစ်ရပ် များစွာကို ကြည့်၍ ငွေကြေးကုန်သည်၊ ကုန်ပစ္စည်းကုန်သည်တို့ ဈေးကစား